

NIT IVT Spoor 2 v0.99

Revisiegegevens

Versie	Datum	Auteur	Omschrijving
0.1	18-09-2019	Persoonsgegevens	Initiële versie, deel A gevuld; herijken GEB RAM 2017
0.5	20-09		(Collegiale)reviewresultaten verwerkt+deel B en rudimentair C&D gevuld
0.9	25-9		Eerste integrale versie tbv DQR 26-9
0.99	01-10		1 ^e finale versie; 1 ^e input inventarisatie (bronnen) MKB verwerkt
1.0			Definitief

Inhoud

Revisiegegevens	2
I. Samenvatting	4
II. Vragenlijst Gegevensbeschermingseffectbeoordeling.....	5
A. Beschrijving algemene kenmerken gegevensverwerkingen	5
1. Voorstel.....	5
2. Persoonsgegevens	6
3. Gegevensverwerkingen.....	7
4. Verwerkingsdoeleinden	7
5. Betrokken partijen	8
6. Belangen bij de gegevensverwerking.....	9
7. Verwerkingslocaties.....	9
8. Technieken en methoden van de gegevensverwerkingen incl. informatiebeveiliging	9
9. Juridisch en beleidsmatig kader.....	10
10. Bewaartermijnen	10
B. Beoordeling rechtmatigheid gegevensverwerkingen	11
11. Rechtsgrond.....	11
12. Bijzondere persoonsgegevens.....	11
13. Doelbinding.....	11
14. Noodzaak en evenredigheid	12
15. Rechten van de betrokkenen.....	13
C. Beschrijving en beoordeling risico's voor de betrokkenen	14
16. Risico's.....	14
D. Beschrijving voorgenomen maatregelen	16
17. Maatregelen	16

I. SAMENVATTING

Een *Gegevensbeschermingseffectbeoordeling* (GEB) legt het vergrootglas op de verwerking van persoonsgegevens met als doel het detecteren van risico's en aanreiken van risico-verminderende maatregelen vanuit het perspectief van betrokkenen (belastingplichtigen, derden, medewerkers). Normaliter beoordeelt een GEB een voorgenomen (nieuwe) gegevenswerking. In dit geval gaat het om de risicobeoordeling van een bestaande voorziening.

De scope van deze GEB is de data- en analysevoorziening bekend onder de naam Spoor 2. Het betreft een tijdelijke voorziening die is gecreëerd op basis en als voorlopige opvolger van het in 2017 uitgefaseerde RisicoAnalyseModel (RAM). Na bestuurlijke afstemming tussen de Keten GKT, DF&A en MKB is besloten dat alsnog een GEB wordt geïnitieerd op Spoor 2 waarbij DF&A optreedt als opdrachtgever namens voornoemde partijen. In het bijzonder signalen met betrekking tot een verdere noodzaak voor verlenging van het bestaan van Spoor 2 liggen hieraan ten grondslag. De uitvoering is uit oogpunt van onafhankelijkheid gedaan door team JAG (Juridisch Advies Gegevens) van CAP-Gegevens. De risico's en maatregelen uit de GEB op RAM (2017) gelden mede als ijkpunt voor de beoordeling van Spoor 2.

Intern MKB is vastgesteld dat verdere verlenging van de beschikbaarheid van Spoor 2 noodzakelijk is. Dit wordt veroorzaakt door een combinatie van factoren: het nog niet gereed zijn van de (tevens tijdelijke) voorziening MVP¹ Spoor 3 en de beoogde definitieve opvolger IVT². Daarbij speelt mee dat door MKB ook is geconcludeerd dat het MVP Spoor 3 onvoldoende is om de continuïteit van de nu met Spoor 2 bediende bedrijfsprocessen te ondersteunen. Dit raakt ook niet-GEB-aspecten als onvoldoende SMART of niet gemaakte afspraken en daaruit voortvloeiend issues op het vlak van afstemming, formele vastleggingen, prioritering, portfoliomanagement, beschikbare menskracht en budget/middelen. Omwille van de leesbaarheid en samenhang der dingen is daarom op enkele plekken een GEB-overstijgende beschrijving en toetsing gedaan. Dit is steeds met in een WMK-achtige aanduiding kenbaar gemaakt (@WMK).

Er zijn voor deze GEB interviews gehouden met vertegenwoordigers van de MKB en DF&A in combinatie met de beoordeling van ter beschikking gestelde documentatie. Vanwege de korte doorlooptijd zijn er enkele, nader te toetsen of onderzoek aannames gedaan en is enkele malen een voorlopig oordeel gegeven.

De belangrijkste conclusies zijn:

1. @WMK: Zelf bij een geslaagde aanstaande oplevering en acceptatie van het MVP van Spoor 3 op 30-9-2019 leidt het letterlijk voldoen aan de afspraak dat Spoor 2 dan uitgefaseerd kan worden tot continuïteitsproblemen. Zowel intern als voor de processen van afnemende externe overheidspartijen. Het MVP blijkt onvoldoende afgestemd op en invulling te geven aan de functionele (noodzakelijke) behoefte van MKB en andere afnemers. Opnieuw verlengen van Spoor 2 wordt hierdoor de facto onvermijdelijk. Geadviseerd wordt dit alleen toe te staan onder de randvoorwaarde van het op een bestuurlijk juist niveau (alsnog) maken van specifieke (SMART) afspraken ten aanzien van het op te leveren resultaat, een voorspoedige³ planning en toewijzing van de juiste mensen en middelen etc. Partijen moeten daartoe, bestuurlijk en operationeel, meer en beter dan voorheen samenwerken met meer aandacht voor en sturing op het complementaire karakter van de kennis en vaardigheden van betrokken specialisten en functionarissen van in het bijzonder MKB en DF&A. Daarnaast wordt dringend geadviseerd de in deze GEB beschreven maatregelen bij het (verlengd) gebruik van Spoor 2 door te voeren.

2. De voorgeschreven werkwijze op en inrichting van Spoor 2 volgt in voldoende mate de aanbevelingen die zijn gedaan in de GEB op RAM uit 2017. Aanvullend zijn de beperkende maatregelen die gelden voor DF&A medewerkers van toepassing op de MKB-analisten. Hoewel nog formeel vast te stellen, geldt de AO/IC voor Spoor 2 (en 3) als werkbare norm, waaraan 'opzet, bestaan en werking' van de uitvoering van gegevensverwerkingen vervolgens ook getoetst kan worden. De in de AO beschreven, zo spoedig mogelijk, op te richten toetsingscommissie vervult daarbij een belangrijke controlerende rol. Ook die draagt naar verwachting bij aan de onder 1. aanbevolen meer intensieve samenwerking. Daarnaast zijn er aanvullende [maatregelen](#) in onderdeel D van deze GEB beschreven.

---

¹ Minimal Viable Product

² Zie bijlage .. Houtskoolschets

³ Dit advies in namelijk nagenoeg hetzelfde als de 1^e maatregel uit de GEB van oktober 2017.

II. VRAGENLIJST GEVEENSBECHERMINGSEFFECTBEOORDELING

A. Beschrijving algemene kenmerken gegevensverwerkingen

Beschrijf op gestructureerde wijze de voorgenomen gegevensverwerkingen, de verwerkingsdoeleinden en de belangen bij de gegevensverwerkingen.

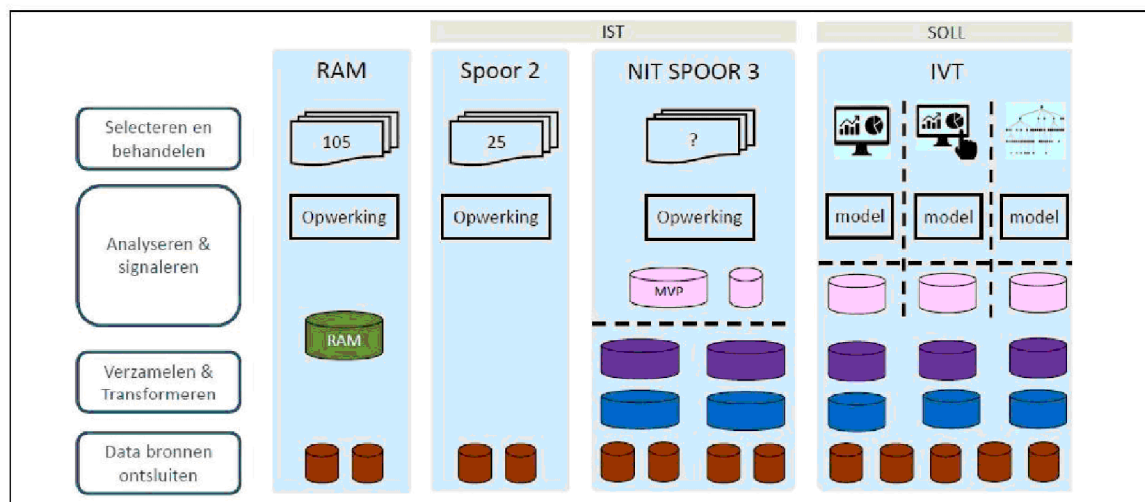
1. Voorstel

Beschrijf het voorstel waar de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB, voorheen GEB) op ziet en de context waarbinnen deze plaatsvindt op hoofdlijnen.

Deze GEB beoordeelt Spoor 2, een tijdelijke voorziening⁴ waarin door MKB-business analisten 25 specifieke verwerkingen worden gedaan ten behoeve van de uitvoering van wettelijke taken onder andere MKB maar ook andere bedrijfsonderdelen én andere overheidsinstanties dan de Belastingdienst. De verwerkingen lopen uiteen van specifiek / (casus)gericht (FD) tot ten dele onbepaalde verwerkingen als fenomeenanalyse en risicodetectie. Het verwerkingsproces is ingericht op basis van een (concept) AO/IC-beschrijving. De AO/IC is mede gebaseerd op geldende normen voor gegevensverwerkingen binnen DF&A en de maatregelen uit de GEB RAM uit 2017. Ook blijkt er, buiten de lijst van 25, sprake van verwerkingen voor bedrijfsvoeringsdoeleinden.

In het DT BD is afgesproken dat Spoor 2 wordt⁵ uitgefaseerd nadat er een succesvolle migratie, validatie en acceptatie door MKB heeft plaatsgevonden van een gefixeerde lijst van 25 beschreven noodzakelijke vormen van (persoons)gegevensverwerking⁶. Middels een DT BD besluit van 23-05-2019 is akkoord gegaan met “ het onder regie van MKB brengen van de exploitatie van de spoor 2 voorziening. Onder voorwaarde dat beperkende maatregelen en AO/IC conform beschrijving worden gehanteerd en gemonitord.”⁷. Deze uitfasering staat inmiddels ter discussie doordat MKB heeft geconstateerd dat het als vervanger/opvolger ontwikkelde (MVP) Spoor 3 onvoldoende voorziet in de noodzakelijke informatiebehoefte. De continuïteit van de ondersteunde (in- en externe) processen komt in gevaar in geval van het uitfaseren van Spoor 2.

schema 1: visualisatie Spoor 2 in relatie tot Spoor 3 en IVT met een verwijzing naar het uitgefaseerde RAM.

In deze GEB wordt de bestaande verwerking van persoonsgegevens in Spoor 2 getoetst op risico's en waar nodig en mogelijk voorzien van voorstellen voor maatregelen mede vanuit het perspectief van een mogelijk verlenging van het gebruik van Spoor 2⁸.

⁴ Bron: 2019-04-25 End of project RAM (def).pdf

⁵ Eigenlijk 'zou al moeten zijn uitgefaseerd'. Doordat Spoor 3 / en de SOLL-IVT nog niet zijn opgeleverd is Spoor 2 inmiddels 4 maal verlengd.

⁶ Bron: 2019-07-31 Resterende Spoor 2 Issues.xlsx

⁷ Ketentafel GKT 2 mei 2019, bevestigd in DT BD 23-05-2019. Bron: 2019-05-07 Oplegnotitie end-of-project RAM.docx en 2019-05-06 Aanbiedingsformulier DT BD RAM besluit.docx

⁸ Er is sprake (46) DF&A-EHI producten die mogelijk ook gebruik maken van Spoor 2. Dit is binnen het bereik van deze GEB niet nader onderzocht.

2. Persoonsgegevens

Som alle categorieën persoonsgegevens op die worden verwerkt en deel ze in onder de typen: gewoon, bijzonder of strafrechtelijk en wettelijk identificatienummer. Geef per persoonsgegeven aan op wie het betrekking heeft.

De categorieën binnen Spoor 2 zijn:

1. Subjectgegevens (belastingplichtige, partner, kinderen, derden, medewerkers);
2. Financiële (fiscale) gegevens van deze subjecten vanuit bronsystemen ten behoeve van de heffing en inning en daaraan gerelateerde objectgegevens (WOZ/Kadaster);
3. Medewerkergegevens (UserID, SAP-nummer, functie en organisatorische eenheid).

Bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens

Er worden (beperkt) bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens verwerkt. Bij de overgang van RAM naar Spoor 2 / Spoor 3 heeft een schoning plaatsgevonden waarbij de risicovolle attributen respectievelijk bronnen (bv. FSV) zijn verwijderd. Wel zijn combinaties van in zichzelf gewone persoonsgegevens mogelijk waarmee 'indirect' bijzondere persoonsgegevens kunnen ontstaan (bv. gelijk geslacht partners, adres/verblijflocatie = penitentiare instelling, nationaliteit). Strafrechtelijke (vergrijp)boetes kwalificeren als een strafrechtelijk gegeven. Ook kunnen vrije tekst/opmerkingvelden (bv. ABS) mogelijk bijzondere persoonsgegevens bevatten.

Wettelijk identificatienummer

Het BSN wordt verwerkt (incl. BSN in het OB-nummer van natuurlijke personen)

Schema 2: gebruikte bronnen en (tabellen uit) datagebieden⁹ en -projecten in Spoor 2.

Datgebied NIT (Spoor 2):			Tabellen uit andere datagebieden/projecten	
BRON				
ABS	GBV	OOB3	DG_I_O_40ANA_EAV.SBIcode omschrijving	40ANA_EAV
AKI	HLP	OOB4	DG_I_O_40ANA_NITN.dlc_ent_verschil_100_TEST_MKB	40ANA_NITN
BVR	HSB	RBG	DG_I_O_40ANA_NITN.dlc_finr	40ANA_NITN
CNV	IKB	RIS	DG_I_O_40ANA_NITN.FD_finr	40ANA_NITN
COA	IVO	VBN	DG_I_O_40ANA_NITN.incasso_finr_verschil_100	40ANA_NITN
FAA	OOB	XBPM	DG_I_O_40ANA_NITN.tzt_finr	40ANA_NITN
FLG	OOB2	XNHR	DG_I_O_40ANA_SAF_INPUT.hlp_collect_waardesrt	40ANA_SAF_INPUT
			DG_I_O_40ANA_SAF_INPUT.hlp_geac_aangeg_cwrdr	40ANA_SAF_INPUT
			DG_I_O_40ANA_SAF_INPUT.hlp_geac_Coll_tvkopg	40ANA_SAF_INPUT
			DG_I_O_40ANA_SAF_INPUT.hlp_inkomend_bericht	40ANA_SAF_INPUT

⁹ De wijze van verkrijgen wordt nader toegelicht in 8. In eerdere versies stond hier het datafundament Subject vermeld. Dat bleek bij na bespreking in de DQR van 26/9/19 en daarop volgend onderzoek intern DF&A onjuist te zijn. Wel is er een (opgelost) issue geconstateerd betreffende het in afwijking van bestaande afspraken naar Spoor 2 kopiëren van tabellen uit andere datagebieden.

Er worden door MKB ook nog bronnen/datasets buiten deze lijst van schema 2 verwerkt. In de lijst van 25 verwerkingen beschreven als datasets tbv CAF, BEH, waardeonderzoek, veelplegers, ANBI. Dit betreft in ieder geval:

RIS-WOZ	Becon	Toeslagen	VHH	kadaster	RDW	BPM	GOS	DACAS	ETM	GOA	KVK
---------	-------	-----------	-----	----------	-----	-----	-----	-------	-----	-----	-----

Doordat er ook persoonsgegevens worden verwerkt voor bedrijfsvoeringsdoeleinden, geldt ten aanzien van bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens en het BSN dat daarvoor meer stringent voorwaarden gelden (een striktere vorm van nee, tenzij) waaraan voldoende aandacht moet worden besteed.

3. Gegevensverwerkingen

Geef alle voorgenomen gegevensverwerkingen weer.

Spoor 2 ondersteunt 25 verwerkingsvarianten, nader te rubriceren in de volgende categorieën:

1. **Standaardbevragingen** zoals individuele klantbeelden, FD-onderzoeken. MKB geeft aan dat ook bij ingebruikname van Spoor 3 er een informatiebehoefte vanuit Spoor 2 blijft bestaan doordat het MVP onvoldoende breed/compleet van opzet is.
2. **(Ad hoc) analyses, fenomeenonderzoek, risicodetectie** voor bijvoorbeeld CAF, MKB-regulier. Volgens MKB overstijgt de informatiebehoefte van deze verwerkingen de beschikbare gegevens in Spoor 3 en zou het (mede in de context van IVT) vragen om een 'lab-voorziening'. Voor de centrale selectie boekenonderzoeken is beschreven dat Spoor 2 na vrijgeven nog gebruikt zal (moeten) worden.
3. **Leveren (intern verstrekken) van gegevens** als input voor andere geautomatiseerde voorzieningen: AH VPB, risicomodule LH, risicotool ANBI, R(isico)D(ata)M(odiel), autoquery, bouwquery. Deze kunnen (op termijn) worden vervangen door een regulier product echter nog niet na het opleveren van Spoor 3.
4. **Extern verstrekkingen bevattende resultaten van (ad hoc) analyses, fenomeenonderzoek en risicodetectie** voor (samenwerkingsverbanden met) andere overheidsinstanties (FEC, RIEC/LIEC, BEH, LAA).
5. **(Verwerkingen voor bedrijfsvoeringsdoeleinden (gerechtvaardigd belang).)**

Er is sprake van verwerkingen buiten de 25 beschreven verwerkingsvarianten: Er zijn meerdere verwerkingen, niet alleen voor toezichtdoeleinden en mogelijk zowel voor bedrijfsvoeringsdoeleinden als voor uitvoering van de wettelijke taken van de Belastingdienst. Er loopt momenteel een onderzoek intern MKB waarmee door interviews met de MKB-analisten inzichtelijk wordt gemaakt welke niet beschreven verwerkingen er plaatsvinden. Mogelijk leidt dit tot een aanvulling op de hiervoor beschreven categorieën.

De aanname is dat de 25 verwerkingsvarianten opgenomen zijn in het verwerkingsregister van MKB zijn vastgelegd.

De AO/IC geeft als norm dat, behoudens de categorie 1 producten, per (nieuwe) verwerking een WMK-toets of evt. GEB uitgevoerd is resulterend in een positief advies vergezeld van een bestuurlijk akkoord Persoonsgegevens. Daarmee is de AVG-conformiteit van de individuele verwerkingen in principe vastgesteld en aantoonbaar. In geval van verdere verwerking van het opgeleverde resultaat door anderen (intern en extern) bestaat wel het risico dat de verdere verwerking onvoldoende toetsbaar is, mede doordat er sprake kan zijn van een andere interne, (gedelegeerde)- (categorie 2,3,5) of externe verwerkingsverantwoordelijke (categorie 4). Ook bestaat er mogelijk een risico van rolvermenging doordat de analist/verwerker Spoor 2 ook gegevens ten behoeve van een informatievoorziening (verder) verwerkt waarbij de functionaris in een andere hoedanigheid buiten Spoor 2 is betrokken. Categorie 1 verwerking zijn vooraf getoetst als standaard product.

4. Verwerkingsdoeleinden

Beschrijf de hoofd- en nevendoeleinden van de voorgenomen gegevensverwerkingen.

Het handhavingsdoel van de directie MKB is om in het midden- en kleinbedrijf een zo klein mogelijk 'nalevingstekort' te realiseren en daarmee een zo laag mogelijk bedrag aan verschuldigde belasting dat niet binnenkomt ('tax gap'). De directie beoogt het nalevingstekort te verminderen door een effectieve manier van gedragsbeïnvloeding gericht op het verhogen van de compliance en/of het optimaliseren van de belastingopbrengsten. Het uitgangspunt hierbij is dat klanten de aandacht krijgen die ze verdienen, waarbij de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk wordt ingezet¹⁰. Spoor 2 wordt hierbij ingezet ter ondersteuning van strategische, tactische en operationele doeleinden op het vlak van heffing, inning en in samenhang daarmee externe samenwerking en wettelijke verplichtingen jegens derden en ten behoeve van de bedrijfsvoering. Concrete onderwerpen zijn

- Handhavingsstrategie(bepaling)
- Handhavingsregie
- Fenomeenonderzoek
- Nalevingsbeelden;
- Risico-/fraudedetectie;
- 'Verwonder'adressen;
- Internationale gegevensuitwisseling;
- Vele tactisch/operationele producten, zoals bijvoorbeeld de arbeidsmarkt (LSI), bouw en dergelijke;
- Startersqueries;
- FD-aanpak
- ANBI;
- Ondersteuning integrale klantbehandeling

5. Betrokken partijen

Benoem welke organisaties betrokken zijn bij welke gegevensverwerkingen. Deel deze organisaties per gegevensverwerking in onder de rollen: verwerkingsverantwoordelijke, verwerker, verstrekker of ontvanger. Benoem tevens welke functionarissen binnen deze organisaties toegang krijgen tot welke persoonsgegevens.

Organisatie ¹¹	Rol(len)	Functionarissen
Minister van Financiën namens de Belastingdienst ¹²	Verwerkingsverantwoordelijke	
AD MKB	Gedelegeerd verwerkingsverantwoordelijke/ Business verantwoordelijke; voor gebruik Spoor 2; ontvanger	Beheerders; analisten; specialisten heffing, inning en bedrijfsvoering
AD DF&A	Gedelegeerd verwerkingsverantwoordelijke Verantwoordelijke voor aanbod datafundamenten / gebruikte datagebieden, opdrachtnemer ontwikkeling IVT en Spoor 3; ontvanger (DF&A EHI)	Beheerders; custodians; analisten; ontwikkelaars
IV CoE Analytics – DSO Loket?	Hostende partij technische omgeving en bronontsluitingen	
Overige bedrijfsonderdelen BD	Ontvanger, (verdere) verwerking persoonsgegevens	Beheerders; analisten; specialisten heffing, inning en bedrijfsvoering

¹⁰ Bron: 'MKB intelligence base', sept. 2017. Met als constatering dat er, mede door de gekozen werkwijze van het integraal ter beschikking stellen van bronnen en alle subjecten, (continue) gegevens worden verwerkt van personen die blijvend compliant zijn en 'geen aandacht behoeven'. Dit is overigens niet uniek voor Spoor 2 en is een organisatiebrede constatering.

¹¹ Bij Belastingdienst-bedrijfsonderdelen geldt in alle gevallen dat de verantwoordelijke formeel de Minister van Financiën is en 'namens deze' via mandaat van de Persoonsgegevens van het bedrijfs onderdeel handelt.

¹² Gezien bedrijfs onderdeel-overstijgend gebruik intern BD op p. g. nivo.

<i>Andere overheidspartijen waaronder samenwerkingsverbanden te weten: FEC, RIEC/LIEC, BEH, LAA, OM, Politie en overige EOS-afnemers)</i>	<i>Ontvanger, (verdere) verwerking, (al dan niet gezamenlijk) verwerkingsverantwoordelijke</i>	<i>Beheerders; analisten; specialisten uitvoering</i>

6. Belangen bij de gegevensverwerking

Beschrijf alle belangen die de verwerkingsverantwoordelijke en anderen hebben bij de voorgenomen gegevensverwerkingen.

De continuïteit van Spoor 2 tot het moment van het beschikbaar komen van een voldoende alternatief (Spoor 3 / IVT) is vanuit het oogpunt van een zo verantwoord mogelijke wijze van uitvoering van de wettelijke taken van de Belastingdienst van groot belang. De verwerking van (persoons)gegevens ondersteunt diverse kritische strategische, tactische en operationele op wettelijke taken gebaseerde processen van de Belastingdienst en andere overheidspartijen. Daarnaast wordt Spoor 2, hoewel niet beschreven in de lijst van 25 verwerkingen, gebruikt voor bedrijfsvoeringsdoeleinden van de Belastingdienst.

7. Verwerkingslocaties

Benoem in welke landen de voorgenomen gegevensverwerkingen plaatsvinden.

De gehele verwerking vindt in Nederland plaats binnen de infrastructuur van de BD.

8. Technieken en methoden van de gegevensverwerkingen incl. informatiebeveiliging

Beschrijf op welke wijze en met gebruikmaking van welke (technische) middelen en methoden de persoonsgegevens worden verwerkt. Benoem of sprake is van (semi-) geautomatiseerde besluitvorming, profilering of big dataverwerkingen en, zo ja, beschrijf waaruit een en ander bestaat.

De MKB-Business analisten hebben in de Spoor 2 voorziening na autorisatieverlening rechtstreeks toegang tot gegevens op voor dit doel geselecteerde bronnen en datagebieden. De juistheid, volledigheid en actualiteit van de hierin beschikbare gegevens is overeenkomstig die van de brongegevens en volgt daarmee de standaard geboden, als voldoende vastgestelde gegevenskwaliteit. Daar waar er door MKB eigen bronnen/datasets worden toegevoegd buiten het in paragraaf .2 genoemde schema, kan deze garantie niet worden geboden en zal door (gestart) nader onderzoek inzichtelijk moeten worden gemaakt.

Het geheel van verwerkingen binnen Spoor 2 (en 3 overigens ook) is een mengvorm van ontwikkel- en productiewerkzaamheden en in zekere zin een 'optelling' van autorisaties die buiten een oplossing als Spoor 2 (projectmatig en/of functioneel) gescheiden zijn. Dit kan tot risico's leiden op het vlak van bijvoorbeeld (te brede) toegang tot gegevens, gegevenskwaliteit, functiescheiding, testen met productiegegevens¹³.

De dataopwerking en extractie wordt uitgevoerd met standaard hulpmiddelen als SAS, Excel en ACL. Daar waar verwerkingen niet of slechts ten dele binnen de Spoor-2-omgeving plaatsvinden, maar bijvoorbeeld op het netwerk/c-schijf, ontstaan risico's bijvoorbeeld door het niet kunnen loggen/monitoren en het mogelijk verspreiden van (bulk)data. De noodzaak van dergelijke verwerkingen buiten Spoor 2 zal voldoende moeten vaststaan uitgaande van nee, tenzij en moeten worden afgezet tegen de risico's die hierdoor ontstaan. Transparantie en AO-conform, professioneel gedrag zijn hierbij essentieel.

¹³ Concreet is bijvoorbeeld gebleken dat tabellen uit verschillende datafundamenten zijn toegevoegd door een gebruiker van Spoor 2, mogelijk geworden door een 'stapeling' van autorisaties die volgens de architectuur / standaardwerkwijze niet gecombineerd en in ieder geval niet toegepast had mogen worden. Herstel hiervan is direct na constateren in gang gezet.

Het autorisatieproces is beschreven in een AO¹⁴ en bevat mede de voorwaarden (de 'beperkende maatregelen') die gelden voor DF&A medewerkers.

Data-uitwisseling met interne afnemers vindt plaats conform de in de AO/IC opgenomen voorwaarden die voldoen aan de standaarden die de BD hanteert. Een gegevensaanvraag wordt alleen in behandeling genomen als aan de intakevoorwaarden is voldaan (waaronder toestemming van een Persoonsgegevens uitkomst WMK-toets/GEB is positief). Het uitwisselformaat is veelal Excel of CSV wat verdere verwerking van gegevens mogelijk maakt. Er worden geen data-dumps geleverd wel kunnen verwerkingen en de output een massaal karakter krijgen daar waar het resultaten van en input voor bijvoorbeeld fenomeenanalyses (ook van derden) betreft. De processtappen waaronder databenadering door de business-analisten wordt ten dele gelogd en actief, middels signalen uit SPLUNK, gemonitord.

Enkele verwerkingen (zoals FEC, RIEC/LIEC) leiden vervolgens tot externe verstrekking. De verdere verwerking na de externe verstrekkingen valt buiten scope van deze GEB. Zie R/M voor maatregel om dit nader te toetsen.

Een deel van de verwerkingen kwalificeert als profileren en zal een voldoende toetsing (buiten scope van deze GEB) hebben moeten ondergaan. Er is geen sprake van geautomatiseerde besluitvorming in deze fase van verwerken. Wel is het mogelijk dat de verdere verwerking geautomatiseerde besluitvorming, al dan niet in combinatie met profileren, omvat. Ook de verdere verwerkingen vallen buiten scope van deze GEB.

Het datagebied waarin het project/product NIT Spoor 2 zich bevindt, staat volgens DF&A op naam van DF&A geregistreerd met een zogenoemde tenantcode. De AO beschrijft (autorisatie op) tenantcode MKB T10. Het verdient aanbeveling om ook middels de tenantcode (administratief) duidelijkheid te geven over de (gedelegeerde) verwerkingsverantwoordelijkheid van in dit geval MKB.

9. Juridisch en beleidsmatig kader

Benoem de wet- en regelgeving, met uitzondering van de AVG en de Richtlijn, en het beleid met mogelijke gevolgen voor de voorgenomen gegevensverwerkingen.

De verwerkingen zijn noodzakelijk voor de wettelijke taken van de Belastingdienst op het gebied van heffen en innen van belastingen en wettelijke verplichtingen jegens andere overheidspartijen. Een deel van de verwerkingen koppelt direct aan een expliciete norm / taak / plicht. Denk aan concrete (boeken)onderzoeken of aangiftebehandeling. De AWR en Invorderingswet vormen hiervoor de grondslag aangevuld met middelspecifieke wetgeving op het gebied van onder andere IH, Autoheffingen, VPB, OB en LH. Daarnaast speelt de wetgeving van andere overheidsinstanties een rol in geval van verwerkingen in Spoor 2 ten behoeve van externe verstrekkingen. Bedrijfsvoeringsgerelateerde verwerkingen moeten corresponderen met concern- / werkgevergerelateerde wetgeving en beleid. Het uitputtend beschrijven van deze verwerkingen is ten tijde van deze GEB onderdeel van een lopende inventarisatie intern MKB.

10. Bewaartermijnen

Bepaal en motiveer de bewaartermijnen van de persoonsgegevens aan de hand van de verwerkingsdoeleinden.

De ter beschikking staande bronnen volgen het reguliere regime van bewaartermijnen. Voor zover zich op dit vlak risico's voordoen liggen die buiten scope van deze GEB doordat het beschikbaar stellen van deze gegevens dan niet alleen ten behoeve van Spoor 2 plaatsvindt. Door MKB buiten de bronnen zelf toegevoegde data behoort ook aan de selectielijsttermijnen te voldoen. Onderzoek hiernaar wordt door MKB uitgevoerd (okt19).

De AO/IC-beschrijving geeft aanvullend hierop een kader voor het verdere proces zoals het vernietigen van in CP gereedstaande producten na 5 werkdagen en een beschrijving van de spelregels voor de verantwoordelijkheid voor bijvoorbeeld vernietigen na afname, vastgelegd in een leverovereenkomst met de afnemers. Actualiteitswaarde en toepassing van bestaande selectielijsten zijn hierbij mede bepalend.

---

¹⁴ Vermelding AO steeds onder de premisse dat deze nog in gezamenlijkheid vastgesteld gaat worden.

B. Beoordeling rechtmatigheid gegevensverwerkingen

Beoordeel de rechtsgrond, noodzaak en doelbinding van de voorgenomen gegevensverwerkingen en rechten van de betrokkene.

11. Rechtsgrond

Bepaal op welke rechtsgronden de gegevensverwerkingen worden gebaseerd.

De rechtsgrond voor de interne verwerkingen, daar waar het wettelijke taken van de belastingdienst betreft, is art. 6 artikel 1 letter e AVG. In geval van verwerking voor bedrijfsvoeringsdoeleinden (gerechtvaardigd belang) art. 6 artikel 1 letter f AVG. In geval van het voldoen aan wettelijke verplichtingen jegens andere overheidspartijen is dat art. 6 artikel 1 letter c AVG.

12. Bijzondere persoonsgegevens

Indien bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens worden verwerkt, beoordeel of één van de wettelijke uitzonderingen op het verwerkingsverbod van toepassing is. Bij verwerking van een wettelijk identificatienummer beoordeel of dit is toegestaan.

Bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens worden per definitie verwerkt doordat zij voorkomen in de in Spoor 2 gebruikte bronnen. In voorkomend geval is of wordt getoetst op het van toepassing zijn op een uitzonderingsgrond voor de specifieke verwerking. Denk aan een aftrekpost wegens vakbondlidmaatschap. Het verwerken van strafrechtelijke persoonsgegevens betreft in directe zin alleen gegevens die een directe relatie met de fiscale processen hebben zoals een fiscale vergrijpboete. De rechtmatigheid van verwerking is daarmee te onderbouwen met dien verstande dat ook de noodzakelijkheid etc. wel moet zijn aangetoond.

Het ontstaan van afgeleide/indirecte bijzondere- of strafrechtelijke persoonsgegevens kan niet worden uitgesloten. Middels beheersmaatregelen zal het ontstaan zoveel mogelijk voorkomen moeten worden (nee, tenzij-principe).

Het gebruik van het BSN is voor de Belastingdienst (op basis van art. 10 van de Wet Algemene Bepalingen Burgerservicenummer) toegestaan. Voor bedrijfsvoeringsdoeleinden is dat niet het geval ten aanzien van fiscale subjecten niet zijnde eigen medewerkers. De AO/IC en WMK-toets voorziet bij juiste toepassing in controles op dit vlak.

13. Doelbinding

Indien de persoonsgegevens voor een ander doel worden verwerkt dan oorspronkelijk verzameld, beoordeel of deze verdere verwerking verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk zijn verzameld.

De doelen van de gegevensverwerkingen waarvoor Spoor 2 wordt ingezet verschillen per categorie qua verenigbaarheid en welbepaaldheid en. Vanuit de indeling in paragraaf 3. levert dit het volgende beeld op:

Categorie	Doelbinding
1. Standaardbevragingen zoals individuele klantbeelden, FD-onderzoeken.	Verenigbaarheid is vooraf middels een generieke WMK-toetsing/GEB getoetst. De verwerkte gegevens zijn beschikbaar gekomen (ingewonnen, ontstaan) ten behoeve van heffing en inning. Welbepaaldheid van de verwerking is getoetst: een vooraf gedefinieerde set van gegevens die (per subject of FD) voor een specifiek doel gegevens worden verwerkt.
2. Ad hoc) analyses, fenomeenonderzoek, risicodetectie voor	De verenigbaarheid van het doel wordt per nieuwe verwerking met een WMK-toets/GEB aangetoond met als verschil ten opzichte van de eerste categorie dat het verenigbaarheid op een

bijvoorbeeld CAF, MKB-regulier.	abstracter/breder niveau betreft. Het karakter van dit type verwerkingen brengt ook met zich mee dat er sprake is een zekere mate van onbepaaldheid. Het aantal geraakte subjecten is op voorhand onbepaald of relatief ruim gedefinieerd al dan niet met een gelijk effect ten aanzien van de te verwerken (persoons)gegevens van deze subjecten. Verfijning en beperking van de verwerkingen vindt doorgaans pas na dit type verwerkingen plaats. Het faciliteert in die zin het terugdringen/beperken van verdere verwerkingen. Het is mogelijk om meer dan voor de specifieke verwerking noodzakelijke gegevens te verwerken.	
3. Interne leveringen van gegevens als input voor andere geautomatiseerde voorzieningen: AH VPB, risicomodule LH, risicotool ANBI, R(isico)D(ata)M(odel), autoquery, bouwquery.	De verenigbaarheid van het doel is voor deze categorie lastiger aan te tonen en vraagt om extra procesmatige maatregelen die niet expliciet beschreven zijn in bv. de AO/IC. De output van deze verwerking vormt namelijk input voor (verdere) verwerking binnen andere (interne) informatievoorzieningen die weer het karakter hebben van de hierboven onder 2. beschreven verwerkingen. De verplichte WMK-toets/GEB ondersteunt de beoordeling. Het karakter van dit type verwerkingen brengt (nog weer in sterkere mate dan onder 2.) met zich mee dat er sprake zal zijn van een zekere mate van onbepaaldheid. Het aantal geraakte subjecten is op voorhand onbepaald of relatief ruim gedefinieerd al dan niet met een gelijk effect ten aanzien van de (persoons)gegevens van deze subjecten. Verfijning en beperking van de verwerkingen vindt doorgaans pas na dit type verwerkingen plaats. De rechtmatigheid van de afnemende/vragende processen zal door de betreffende proceseigenaar kenbaar getoetst en vastgesteld moeten zijn. Het is mogelijk om meer dan voor de specifieke verwerking noodzakelijke gegevens te verwerken.	
4. Externe verstrekkingen bevattende resultaten van (ad hoc) analyses, fenomeenonderzoek en risicodetectie voor (samenwerkingsverbanden met) andere overheidsinstanties (FEC, RIEC/LIEC, BEH, LAA).	Als hierboven met als complicerende factor dat de verdere verwerking buiten de Belastingdienst plaatsvindt respectievelijk in een setting van externe overheidssamenwerking die mogelijk (ten) dele binnen de Belastingdienst plaatsvindt (bv. FEC-verwerking bij de FIOD ihkv bestrijding terrorismefinanciering).	
5. Verwerkingen voor bedrijfsvoeringsdoeleinden (gerechtvaardigd belang).	<Inventarisatie loopt, omvang/inhoud nog niet beschikbaar gedurende uitvoering GEB>. Indien het reguliere AO/IC proces op deze verwerkingen van toepassing is, biedt dat borgende maatregelen mbt het beoordelen van de doelbinding.	
Overig: Verwerkingen buiten de lijst van 25 verwerkingen	<Inventarisatie loopt, omvang/inhoud nog niet beschikbaar gedurende uitvoering GEB>. Indien het reguliere AO/IC proces op deze verwerkingen van toepassing is, biedt dat borgende maatregelen mbt het beoordelen van de doelbinding.	

14. Noodzaak en evenredigheid

Beoordeel of de voorgenomen gegevensverwerkingen noodzakelijk zijn voor het verwezenlijken van de nagestreefde doeleinden. Ga hierbij in ieder geval in op:

1. *Proportionaliteit: staat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen in evenredige verhouding tot de verwerkingsdoeleinden?*

De werkwijze van Spoor 2 is in zekere zin een compromis: vanuit zowel gegevensbeschermings- als informatiebeveiligingsperspectief is Spoor 2 een onderdeel van een inmiddels meerjarig, maar planmatig onvoldoende bepaald (@WMK) migratiescenario. Spoor 2 is het tijdelijke verwerkingscenario dat uitdrukking geeft aan de afweging van noodzakelijke continuïteit van de (ondersteuning van de) betrokken bedrijfsprocessen afgezet tegen een in 2017 vastgestelde noodzaak tot (verdere) verbetering van de bescherming van persoonsgegevens. Verwerkingen in Spoor 2 worden meer beheerst dan voorheen uitgevoerd. Met de acceptatie en ingebruikname van het MVP Spoor 3 wordt een verder verbeterde tussenstap gemaakt. Het eindresultaat wordt, gebaseerd op de houtskoolschets NIT/IVT, bereikt na een succesvolle ingebruikname van IVT.

Verwerkingen in Spoor 2 conform de lijst van 25 en met toepassing van de (concept) AO/IC zijn, vanuit het hiervoor geschetste doorontwikkelbeeld, behoudens de aanvullende [maatregelen](#) uit deze GEB als proportioneel beoordeeld. Het bestaan van verwerkingen buiten de lijst van 25 vormt per definitie een (nog nader te duiden) risico doordat het bijvoorbeeld mogelijk verwerkingen buiten de gemaakte afspraken betreft, ook wanneer er een duidelijke functionele behoefte aan ten grondslag ligt. De lopende inventarisatie van MKB vormt hierin een eerste stap naar (verdere) beheersing van dit risico.

2. *Subsidiariteit: kunnen de verwerkingsdoelstellingen in redelijkheid niet op een andere, voor de betrokkenen minder nadelige wijze, worden verwezenlijkt?*

De lopende overgang naar een (opnieuw) tijdelijke voorziening Spoor 3 en daarna de overgang naar een (meer) toekomstbestendige voorziening IVT (SOLL) geeft invulling aan het subsidiariteitsbeginsel: het kan en moet anders en daaraan wordt gewerkt.

De bescherming van persoonsgegevens als onderdeel van Mogen binnen de bredere scope van **Willen Mogen en Kunnen** (@WMK) is hier afhankelijk van de voortgang van de (door)ontwikkeling van IVT. Naast de genoemde [Maatregelen](#) in deze GEB is er vanuit het oogpunt van subsidiariteit geen reden om een andere koers dan de geplande in te zetten. De focus moet, meer dan tot nu toe het geval is, gericht zijn op een zo spoedig mogelijke en kwalitatief en functioneel volwaardige overgang naar IVT. De samenwerking en bundeling van krachten van in het bijzonder DF&A en MKB zijn hierbij wezenlijk voor het succesvol doorlopen van dit project. Gezien het inmiddels meerjarige tijdelijke karakter moeten afspraken vanaf nu SMART worden gemaakt.

15. Rechten van de betrokkenen

Geef aan hoe invulling wordt gegeven aan de rechten van de betrokkenen. Indien de rechten van de betrokkene worden beperkt, bepaal op grond van welke wettelijke uitzondering dat is toegestaan.

De op Spoor 2 uitgevoerde 25 verwerkingen zijn beschreven in het verwerkingsregister (@checkMKB). In meer algemene zin worden de verwerkingen genoemd in [document](#) 'verwerking persoonsgegevens door de Belastingdienst' zoals gepubliceerd op internet. Meerdere verwerkingen zijn daarmee voldoende direct kenbaar en kunnen in geval van een beroep op het recht op inzage nader worden toegelicht daar waar het reguliere bronnen en datafundamenten betreft. In geval van verwerking (@check MKB) van andere dan in de GEB genoemde bronnen of voor andere doelen dan beschreven in het verwerkingsregister bestaat een risico van onvoldoende kenbaarheid en informeren over in geval van een inzageverzoek.

Ten aanzien van het inzage- en meer bijzonder het correctie- en verwijderrecht geldt het reguliere procesverloop binnen de Belastingdienst. Eventuele bestaande risico's en maatregelen op dit vlak worden als bekend verondersteld en zijn vanwege het overstijgen het bereik van deze GEB hier niet nader uitgewerkt.

C. Beschrijving en beoordeling risico's voor de betrokkenen

Beschrijf en beoordeel de risico's van de voorgenomen gegevensverwerkingen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Houd hierbij rekening met de aard, omvang, context en doelen van de voorgenomen gegevensverwerkingen.

16. Risico's

Beschrijf en beoordeel de risico's van de voorgenomen gegevensverwerkingen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Ga in ieder geval in op:

- a. welke negatieve gevolgen de gegevensverwerkingen kunnen hebben voor de rechten en vrijheden van betrokkene;*
- b. de oorsprong van deze gevolgen;*
- c. de waarschijnlijkheid (kans) dat deze gevolgen zullen intreden en*
- d. de ernst (impact) van deze gevolgen voor de betrokkene wanneer deze intreden.*

Hou bij elk aspect rekening met de aard, omvang, context en doelen van de gegevensverwerking.

0. Continuëren gebruik Spoor 2: @WMK-brede risicobeoordeling

Spoor 2 is een tijdelijke voorziening waarvan bestuurlijk (DT BD) is vastgesteld dat deze wordt uitgefaseerd wanneer het MVP Spoor 3 is geaccepteerd. Dit acceptatiemoment is, na het enkele malen opschuiven van de implementatiedatum, aanstaande. Tijdens de uitvoering van deze GEB is vastgesteld dat de voor de continuïteit van in- en extern bedrijfsprocessen noodzakelijke informatiebehoefte onvoldoende wordt afgedekt door het MVP Spoor 3. Dit blijkt onder andere uit de, door partijen gedeelde, beschrijving van de 25 Spoor 2-verwerkingen. Het risico van discontinuïteit van bedrijfsprocessen (de noodzaak tot voorzetten van de verwerking) moet afgezet moeten tegen de geconstateerde risico's van betrokkenen. Dit levert als totaalbeeld op dat een verlengd gebruik van Spoor 2 bestuurlijk geaccordeerd zou kunnen worden na een formeel verzoek daartoe onder voorwaarde van :

- het formaliseren en juist toepassen van de AO/IC en
- het doorvoeren van hieronder genoemde maatregelen

Geadviseerd wordt dit alleen toe te staan onder de randvoorwaarde van het op bestuurlijk juiste niveau maken van specifieke (SMART) afspraken ten aanzien van het op te leveren resultaat, een voorspoedige¹⁵ planning en toewijzing van de juiste capaciteit en middelen. Partijen moeten daarbij, bestuurlijk en operationeel, meer en beter dan voorheen samenwerken met meer aandacht voor en sturing op het complementaire karakter van de kennis en vaardigheden van betrokken specialismen en functionarissen van in het bijzonder MKB en DF&A.

1. Rechtmatigheid en noodzaak van verwerking

Verwerkingen uit [categorie 1 en 2](#) zijn getoetst op rechtmatigheid en noodzaak en vormen daardoor bij verwerking conform de AO geen bijzonder risico vanuit het oogpunt van rechtmatigheid en aangetoonde noodzaak. Voor verwerkingen uit [categorie 3 en 4](#) geldt dat die vervolgens input vormen voor verdere verwerking in andere (interne) processen. Deze verwerkingen vormen daardoor mogelijk een risico wanneer niet (kenbaar) is vastgesteld (verwerkingsregister, WMK/GEB) dat die verdere verwerking rechtmatig is. Dit risico neemt toe naarmate de welbepaaldheid van de verdere verwerking minder specifiek is. Veelal zal dit namelijk als gevolg hebben dat het aantal geraakte subjecten en van hen verwerkte persoonsgegevens toeneemt¹⁶. Verwerkingen uit categorie 5 en de categorie overig moeten eerst nader in beeld zijn gebracht alvorens een risico-oordeel te kunnen geven. De integrale beschikbaarheid van de bronnen maakt dat er doelbinding overstijgende verwerkingen mogelijk zijn en is daardoor risicovol.

2. Doelbinding

De integrale beschikbaarheid van de bronnen maakt dat er doelbinding overstijgende verwerkingen

¹⁵ Dit advies is namelijk nagenoeg hetzelfde als de 1^e maatregel uit de GEB van oktober 2017.

¹⁶ CAF-verwerkingen vormen mogelijk vanwege de recente aandacht voor CAF-11 nog een meer specifiek te toetsen risicovolle verwerking? Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld de (2^e) nationaliteit. Stel expliciet vast dat deze niet wordt verwerkt.

mogelijk zijn door de analisten en is daardoor risicovol. Bij verwerking conform de afspraken en voorwaarden in de AO/IC, worden eventuele risico's voldoende beheerst doordat de AO/IC risicobeperkende maatregelen bevat. Het (nog) niet functioneren van de toetsingscommissie geldt wel als een risico. Mogelijk geldt dit ook voor verwerkingen ten behoeve van maar buiten Spoor 2, respectievelijk verwerkingen buiten de beschreven lijst van 25 al dan niet met op doelbinding getoetste bronnen? Verdere verwerking in bijvoorbeeld categorie 3 is als (mogelijk) risico-gedetecteerd en maakt onderdeel uit van een inventarisatie binnen MKB waarmee lokaal ontwikkelde voorzieningen voor informatievoorziening, -analyse en risicodetectie/-selectie in beeld worden gebracht. De uitkomst van dit onderzoek relateert aan risico 1, zeker daar waar meer functionaliteit in beeld komt die een plek moet krijgen in een centrale voorziening (IVT) vanwege de invloed op de scope/afspraken over de implementatie van IVT (@WMK). Verwerkingen uit categorie 5 en de categorie overig moeten eerst nader in beeld zijn gebracht alvorens een risico-oordeel te kunnen geven.

3. Proportionaliteit en subsidiariteit

Als hierboven maar dan vanuit het perspectief van Proportionaliteit en subsidiariteit. Verwerkingen uit categorie 5 en de categorie overig moeten eerst nader in beeld zijn gebracht alvorens een risico-oordeel te kunnen geven. Mogelijke verlap in bronnen (bv. BVR / KVK) verdient nadere aandacht

4. Informatiebeveiliging

MKB-analisten zouden onder dezelfde beperkende maatregelen hun werkzaamheden moeten verrichten als de medewerkers van DF&A. Mede gezien de conceptstatus van de AO/IC, kan niet met zekerheid worden vastgesteld dat de genoemde beperkende maatregelen integraal zijn doorgevoerd en actief worden gelogd en gemonitord. Dit vormt daarmee een (potentieel) risico meer in het bijzonder daar waar verwerkingen blijken plaats te vinden buiten het bereik van de AO/IC en/of de lijst van 25 verwerkingen. De AO/IC voorziet nu niet in processtappen voor het beëindigen van autorisaties wat als risico geldt waarop een maatregel genomen moet worden. Er is onduidelijkheid over het al dan/niet werken onder een eigen tenantcode door MKB. De AO beschrijft dat dit het geval is, DF&A is van mening dat dit niet (goed) is geïmplementeerd wat, indien juist, als risicoverhogend kan worden bestempeld.

5. Gegevenskwaliteit (waaronder data integriteit)

Er worden meer persoonsgegevens verwerkt dan vanuit de formeel ter beschikking gestelde bronnen . Daardoor bestaat er mogelijk een risico ten aanzien van de betekenis, juistheid, volledigheid en actualiteit van de verwerkte gegevens. Dat risico wordt versterkt in geval van doorlevering aan andere processen (in en extern). Een lopende inventarisatie binnen MKB moet dit gegevensgebruik nader inzichtelijk maken.

6. Data Governance (control, beheer)

Partijen hebben niet hetzelfde beeld over het juist en volledig doorlopen zijn van het totstandkomingsproces van de AO/IC. Ook is er onduidelijkheid over het toepassingsbereik (Spoor 2 en/of 3). Dit beïnvloedt de samenwerking in negatieve zin en vormt een extra risico in relatie tot de verantwoordelijkheidsverdeling in geval van bijvoorbeeld incidenten¹⁷. Door MKB zijn zelfstandig tabellen toegevoegd die samenstellende delen vormen van verschillende datafundamenten. Dit is mogelijk geworden door gebruik te maken van een combinatie van autorisaties. De voorgeschreven procedure voor het beschikking krijgen over de betreffende gegevens is hier niet gevolgd.

7. Awareness gebruikers

In de AO/IC worden maatregelen (voorwaarden) genoemd waaraan MKB-analisten moeten voldoen (eed/belofte afgelegd, basiscursus privacy en AVG en i-bewustzijn zijn succesvol gevolgd). Mede gezien het risico/maatregel aangaande de status van de AO/IC, kan niet met zekerheid worden vastgesteld dat de genoemde beperkende maatregelen integraal zijn doorgevoerd en voldoende zijn

---

¹⁷ De AO/IC v. 0.97-2 is bijvoorbeeld volgens de beschrijving in de inleiding van toepassing op zowel Spoor 2 als Spoor 3. DF&A heeft reviewcommentaar geleverd op versie 0.92 met daarbij de stellingname/opmerking dat de AO/IC van toepassing zou zijn op Spoor 3 met onder andere als opmerking dat voor Spoor 2 aparte afspraken zouden moeten worden gemaakt. Dit is anders vormgegeven door de AO/IC v 0.97-2 ook op Spoor 2 van toepassing te laten zijn.

bekendgemaakt.

8. **Onevenwichtigheid van eenheid van beleid en uitvoering:** De gekozen werkwijze en verantwoordelijkheidsverdeling in Spoor 2 levert een in zeker zin hybride werkomgeving op doordat MKB-business analisten, hoewel werkend volgens de risicobeperkende maatregelen van DF&A, in de praktijk ruimere bewerkingsmogelijkheden en/of toegang tot gegevens hebben dan de meeste DF&A-medewerkers (mogelijk met uitzondering van het DF&A VA-team dat exploratieve analyses doet?). Denk aan het combineren van hoedanigheden die bij DF&A gescheiden zijn, de vermenging van ontwikkeling en productie, subjectgerichte toegang (middel/bron overstijgend) afgezet tegen meer beperkte datacompartimentering voor DF&A. Ook zijn er enkele MKB-analisten die ook afnemer zijn (al dan niet van zichzelf) van categorie 2/3 producten.
9. **Bewaren en vernietigen:** gedurende de GEB-uitvoering kon nog niet worden beoordeeld of er voor de door MKB zelf toegevoegde bronnen/datasets voldaan wordt aan de van toepassing zijnde bewaartermijnen. Zolang dit niet is vastgesteld vormt dit een risico.
10. **Rechten van betrokkenen:** zolang niet vaststaat dat de verwerkingen voldoende herkenbaar zijn opgenomen in het verwerkingsregister, vormt dit een mogelijk risico voor rechten van betrokkenen te beginnen bij het recht op inzage.

D. Beschrijving voorgenomen maatregelen

Beschrijf de voorgenomen maatregelen om de hiervoor beschreven risico's van de voorgenomen gegevensverwerkingen voor de vrijheden en rechten van betrokkene aan te pakken.

17. Maatregelen

Beoordeel welke technische, organisatorische en juridische maatregelen in redelijkheid kunnen worden getroffen om de hiervoor beschreven risico's te voorkomen of te verminderen. Beschrijf welke maatregel welk risico aanpakt en wat het restrisico is na het uitvoeren van de maatregel. Indien de maatregel het risico niet volledig afdekt, motiveer waarom het restrisico acceptabel is.

0. Continueren gebruik Spoor 2:@WMK-brede maatregel

- a. Een verlengd gebruik van Spoor 2 bestuurlijk accorderen na een formeel verzoek daartoe met als randvoorwaarde voor een akkoord :
  - 1 - Het op bestuurlijk juiste niveau maken van specifieke (SMART) afspraken ten aanzien van het op te leveren resultaat,
  - 2 - Een planning die voorziet in een oplossing op afzienbare termijn;
  - 3 - Toewijzing van de juiste capaciteit en middelen.
  - 4 - Partijen moeten daarbij, bestuurlijk en operationeel, meer en beter dan voorheen samenwerken met meer aandacht voor en sturing op het complementaire karakter en (h)erkennen van elkaars vakmanschap.
- b. aangevuld met:
  - 1 – In gezamenlijkheid afronden, formaliseren en juist toepassen van de AO/IC;
  - 2 - Het oprichten en activeren van de toetsingscommissie genoemd in de AO;

1. Rechtmatigheid en noodzaak van verwerking

De AO/IC afronden en implementeren. Inrichten/opstarten van de toetsingscommissie en het actief loggen en monitoren van de verwerkingen door de MKB-analisten. Toets expliciet op toepassen van de in de AO/IC-beschreven maatregelen met extra aandacht voor CAF-gerelateerde verwerkingen. Extra aandacht voor en toetsing van de verwerkingen die beschreven gaan worden in de inventarisatie buiten de lijst van 25 en de overige in Spoor 2 verwerkt bronnen. De mogelijkheden en toepassing van onderwerp-/projectgerichte compartimentering en functiescheiding¹⁸ moeten nader worden

¹⁸ Zowel bij rollen toegepast binnen Spoor 2 als bij het zowel zijn als leverancier als afnemer van Spoor 2 producten.

onderzocht, zeker wanneer de Spoor 2 omgeving langer gebruikt gaat worden. Dat geldt ook voor verwerkingen voor bedrijfsvoeringsdoeleinden. Idem voor mogelijke verwerkingen door DF&A-EHI op Spoor 2.

2. Doelbinding

De AO/IC afronden en implementeren. Inrichten toetsingscommissie en het actief loggen en monitoren van de verwerkingen door de MKB-analisten. Toets expliciet op toepassen van de in de AO-IC-beschreven maatregelen met extra aandacht voor CAF-gerelateerde verwerkingen. Extra aandacht voor en toetsing van de verwerkingen die beschreven gaan worden in de inventarisatie buiten de lijst van 25 en de overige in Spoor 2 verwerkt bronnen. De mogelijkheden en toepassing van onderwerp-/projectgerichte compartimentering en functiescheiding moeten nader worden onderzocht, zeker wanneer de Spoor 2 omgeving verlengd gebruikt gaat worden. Dat geldt ook voor verwerkingen voor bedrijfsvoeringsdoeleinden. Idem voor mogelijke verwerkingen door DF&A-EHI op Spoor 2.

3. Proportionaliteit

De AO/IC afronden en implementeren. Inrichten toetsingscommissie en het actief loggen en monitoren van de verwerkingen door de MKB-analisten. Toets expliciet op toepassen van de in de AO-IC-beschreven maatregelen met extra aandacht voor CAF-gerelateerde verwerkingen. Extra aandacht voor en toetsing van de verwerkingen die beschreven gaan worden in de inventarisatie buiten de lijst van 25 en de overige in Spoor 2 verwerkt bronnen. De mogelijkheden en toepassing van onderwerp-/projectgerichte compartimentering en functiescheiding moeten nader worden onderzocht, zeker wanneer de Spoor 2 omgeving verlengd gebruikt gaat worden. Dat geldt ook voor verwerkingen voor bedrijfsvoeringsdoeleinden. Idem voor mogelijke verwerkingen door DF&A-EHI op Spoor 2.

4. Informatiebeveiliging

De AO/IC afronden en implementeren. Doorgevoerd zijn van beperkende maatregelen (externe mail, USB-ontheffing, internet gebruik) toetsen/bevestigen. Inrichten toetsingscommissie en het actief loggen en monitoren van de verwerkingen door de MKB-analisten. Extra aandacht voor en toetsing van de verwerkingen die beschreven gaan worden in de inventarisatie buiten de lijst van 25. Idem voor mogelijke verwerkingen door DF&A-EHI op Spoor 2. Aanpassen van de AO/IC na gebleken lacunes in de procesbeschrijving waaronder het de-autoriseren van medewerkers. Aandacht voor privacy by design, meer in het bijzonder het toepassen van pseudonimiseren en compartimentering.

5. Gegevenskwaliteit (waaronder data integriteit)

Rond op zo kort mogelijk termijn het onderzoek naar verwerkingen (buiten de lijst van 25) inclusief een toetsing op aanvullend gebruik van bronnen/gegevens (al dan niet rechtstreeks) in de Spoor 2 omgeving. Toets eventuele additionele verwerkingen ten opzichte van de voor Spoor 2 beschreven bronnen op (getoetst zijn van) de gegevenskwaliteit (naast aspecten als rechtmatigheid, noodzaak etc). Bij geconstateerde tekortkomingen moeten aanvullende maatregelen worden genomen uitlopend van stopzetten van verwerking tot nader geconditioneerd, expliciet toestaan. Bevorder de implementatie van een (generieke) gegevenslaag in te voegen in de bestaande hiërarchie van bronnen tot informatielaag in plaats van het (her)gebruik van daarvoor niet ontwikkelde datafundamenten. (@GEB-overstijgende maatregel).

6. Data Governance (control, beheer)

Definitief en in gezamenlijkheid vaststellen van de (huidige 0.97-2) als 1.0 versie met meenemen van bevindingen uit deze GEB en eerder reviewcommentaar DF&A voor zover niet verwerkt. @GEB/Spoor 2 overstijgend: Bevorder de implementatie van een (generieke) gegevenslaag in te voegen in de bestaande hiërarchie van bronnen tot informatielaag. Verwijder de zelfstandig toegevoegde tabellen die relateren aan datafundamenten (@dd 30/09/19 in gang gezet) en doorloop de reguliere aanvraagprocedure voor brongebruik. De mogelijkheden en toepassing van onderwerp-/projectgerichte compartimentering moeten nader worden onderzocht, zeker wanneer de Spoor 2 omgeving verlengd gebruikt gaat worden.

7. Awareness gebruikers

Toetsen van alle gebruikers van Spoor 2 op het voldoen aan de voorwaarden zoals in (concept)AO/IC genoemd en blijvend aandacht voor privacy/bescherming van persoonsgegevens mede vanuit het

perspectief van het werken in een aan DF&A-gerelateerde omgeving en de daarbij behorende extra verantwoordelijkheden en maatregelen. Bijzondere aandacht voor medewerkers die zowel gebruiker als afnemer van Spoor 2 zijn én DF&A/EHI medewerkers die gebruiker van Spoor 2 zijn (item 9 en 80 lijst). Een verdere, meer geïntensiveerde samenwerking bevordert awareness en wederzijds begrip. Bij niet voldoende actief passende maatregelen nemen met de AO/IC als norm. Voor alle betrokkenen geldt naast de specifieke maatregelen en voorwaarden dat ambtelijke integriteit en een professionele werkhouding medebepalend zijn voor het werken conform afspraken.

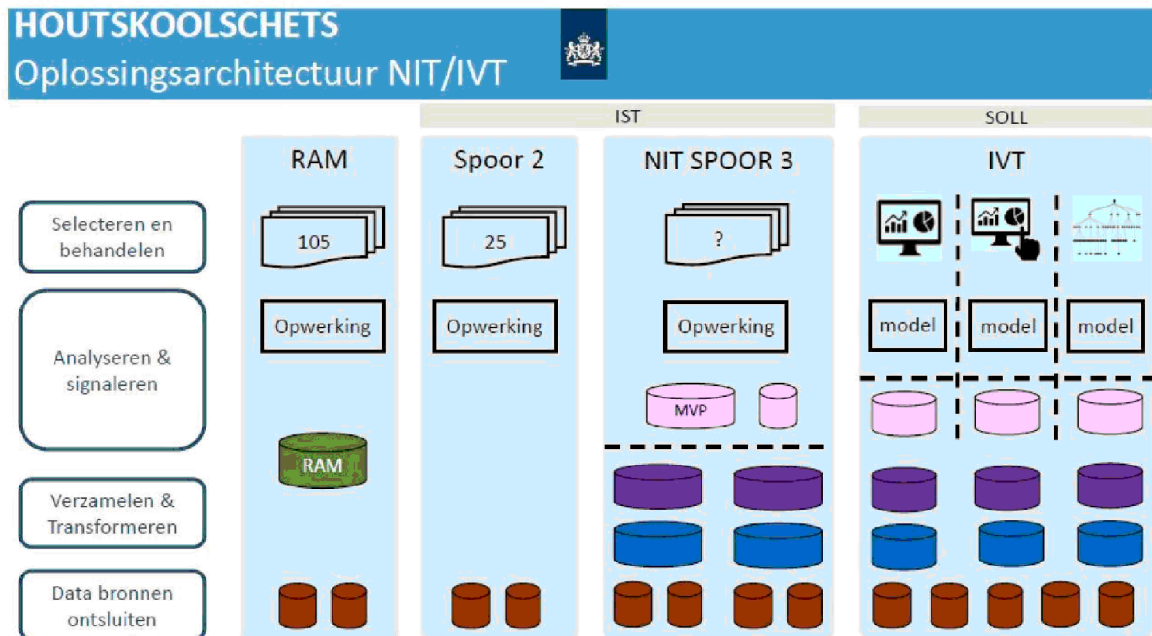
8. Eenheid van beleid en uitvoering

Onderzoek de mogelijkheden (en toegevoegde waarde qua risicobeperking) van een splitsing van Spoor 2 in een omgeving voor ontwikkel- en een (daarvan voldoende) gescheiden omgeving voor productiegerelateerde verwerkingen. Zoek daarbij aansluiting bij de kennis en ervaring van DF&A (team VA; exploratieve analyses) om die vervolgens voor zover mogelijk aanvullend toepasbaar te maken op de uitvoeringspraktijk van MKB. Privacy by design, meer in het bijzonder pseudonimiseren van data, kan hierbij, zoals ook in de GEB RAM beschreven als maatregel, behulpzaam zijn naast compartimentering en bijvoorbeeld functiescheiding.

9. Bewaren en vernietigen: Stel voor alle door MKB toevoegde datasets vast of conform de bewaartermijnen wordt verwerkt. Verwijder data waarvan of de noodzaak van verwerking en/of de bewaartermijn is verstreken.

10. Rechten van betrokkenen: zolang niet vaststaat dat de verwerkingen voldoende herkenbaar zijn opgenomen in het verwerkingsregister, vormt dit een mogelijk risico voor rechten van betrokkenen te beginnen bij het recht op inzage.

Voor openstaande actiepunten: inventarisatie bronnen en verwerkingen op Spoor 2 wordt geadviseerd om deze in de 1^e helft van oktober grotendeels afgerond te hebben en uiterlijk 31/10 in of aanvullend op deze GEB als beoordeelde producten te hebben verwerkt.

Toelichting: RAM was in veel opzichten een product dat heel lang zijn tijd ver vooruit was. Een datawarehouse en analyse-omgeving ontstaan in een tijd dat dergelijke producten nog niet bestonden/respectievelijk voorhanden waren binnen de Belastingdienst. RAM bundelde (72) informatiebronnen. De daarop gebouwde functionaliteit werd ingezet voor integraal inzicht op (fiscale)gegevens van burgers en bedrijven en maakte RAM het meest complete product voor integraal klantinzicht binnen toezicht. Daarvoor bracht RAM brengt heel veel gegevens bij elkaar die steeds vaker gescheiden/gecompartimenteerd zijn opgeslagen. Gegevens met een soms extra hoog vertrouwelijk karakter. Vanuit het oogpunt van borging van privacy zijn er destijds in RAM ten aanzien van onder andere dataminimalisatie en informatiekwiteit en- beveiliging maatregelen genomen. Met de inwerkingtreding van de AVG is besloten om een vervangingstraject in gang te zetten.

VERTROUWELIJK

Naw
Naw
Naw
Naw

Naam dienstonderdeel

Afdelingsnaam

Kingsfordweg 1
1043 GN Amsterdam
Postbus 000
0000 AA Amsterdam
www.belastingdienst.nl

-

Contactpersoon

Naam Achternaam
Functie

T 000 000 00 00

M 00 00 00 00 00

naam@belastingdienst.nl

memo

RAM Kopie op IVT Spoor 2

Datum

Datum

Versienummer

0

Referentienummer

0

Datum vaststelling

Datum

Vastgesteld door

Naam Achternaam

Opdrachtgever

Naam Achternaam

Auteur

Naam Achternaam

Behandeld door

Naam Achternaam

Kopie aan

Naam Achternaam

Bijlagen

Geen

Inleiding

Op 1 januari 2021 is het gebruik van de spoor 2 IVT omgeving door MKB beëindigd conform het besluit van het MT MKB d.d. 1 december 2020. In de week van 4 januari 2021 is een gezamenlijk proces gestart tussen MKB en DF&A om de continuïteit te borgen; om samen een concrete invulling te geven aan de door DF&A toegezegde tijdelijke gegevensleveringen. Toen is geconstateerd dat er een oude RAM kopie is geplaatst op de Spoor 2 IVT omgeving.

In dit memo beschrijven we de feitelijke bevindingen na een eerste onderzoek op de aanwezigheid van eerste en tweede nationaliteit in deze RAM kopie.

Oude RAM kopie met gegevens als Nationaliteit en tweede nationaliteit

Op donderdag 14 januari is door een MKB en DF&A analist een scan uitgevoerd op de aanwezigheid van eerste en twee nationaliteit in de RAM kopie. Dit levert de volgende inzichten op:

1. Nationaliteit komt voor met een gegeven nationaliteit of met een code waar de nationaliteit uit afgeleid kan worden.
2. Het gaat in al deze bestanden om de 1e en 2e nationaliteit.
3. Het betrof het volgende aantal unieke bestanden verdeeld over de jaren:

a. 2016	1
b. 2015	4
c. 2014	6
d. 2013	7
e. 2012	2
f. jaar onbekend	3
g. totaal aantal	23
4. In 7 gevallen gaat het om een bestand met bankgegevens.
5. In 9 gevallen gaat het om bestanden met WOZ waarden.
6. Of deze bestanden zijn gebruikt voor productontwikkeling dan wel analyses en fenomeenonderzoeken kan niet feitelijk worden vastgesteld, omdat er geen logging plaats vindt in de spoor 2 IVT omgeving.
7. Van oudere jaren dan 2012 stonden er geen bestanden meer op de spoor 2 IVT omgeving.

VERTROUWELIJK

Pagina 1 van 1

Belastingdienst

1-ste en 2-de nationaliteit aanwezig in Spoor 2 IVT

1.0 versie

2 februari 2021

Samenvatting

- › Per 1 januari 2021 is het gebruik van spoor 2 IVT beëindigd.
- › Tijdelijke gegevensleveringen vanuit DF&A zijn nodig voor business continuïteit MKB.
- › Aanwezigheid van een niet goed opgeschoond RAM extract is geconstateerd in het oude Spoor 2 IVT omgeving (d.d. 8-1-2021).
- › Dit RAM extract bevat vastlegging van 1-ste en 2-de nationaliteit
- › Onderzoek o.b.v. query logging wijst uit (21-1-2021) dat alleen false positives zijn waargenomen in de jaren 2019 en 2020.
- › Er is met zekerheid te zeggen dat vanuit de server zijde geen export met nationaliteit heeft plaatsgevonden uit spoor 2 IVT in de jaren 2019 en 2020.
- › Niet uit te sluiten is dat er vanuit de cliënt zijde een export heeft plaatsgevonden.

Onderwerpen nader toegelicht

1. Wat is RAM?
2. Waarom een RAM Migratie?
3. Wat is spoor 2 IVT?
4. Waarom nationaliteit in spoor 2 IVT?
5. Waarom is vastlegging nationaliteit in spoor 2 IVT niet eerder geconstateerd?
6. Tijdlijn besluitvorming (2017-2020)

1. Wat is RAM?

- › RAM staat voor Risico Analyse Model
- › Dit model bestond uit een groot aantal verschillende datasets op bsn- en entiteitnummerniveau.
- › Deze datasets werden gebruikt voor het doen van analyses.

- › Er waren datasets van:
  - Specifieke middelen
  - Momentopnamen
  - Events

2. Waarom een migratie RAM?

- › RAM draaide op een AWS+ omgeving
- › Technisch diende deze vervangen te worden
- › AWS+ migratie geïnitieerd vanuit IV perspectief

- › RAM was niet AVG conform ingericht (proces, werkwijze, data)
- › Versnelling van het migratietraject door AVG issues en tijdlijnen vanuit het programma AVG
- › MKB voor staat een doorontwikkeling naar Centrale Regie

3. Wat is spoor 2 IVT?

- › Tijdelijke AVG conform beperkte analyseomgeving op SAS GRID
- › In deze teradata voorziening was data beschikbaar gesteld uit de verschillende bronsystemen van de belastingdienst
- › Deze data bestond deels uit onbewerkte data
- › Een opgeschoond RAM extract is in 2019 toegevoegd aan deze voorziening
- › De voorziening was toegankelijk voor een 20-tal MKB analisten ten behoeve van het doen van analyses, fenomeenonderzoeken en het ontwikkelen van producten.
- › **Spoor 2 IVT is 1 januari 2021 afgesloten voor gebruik.**

4. Waarom nationaliteit in spoor 2 IVT (1)

Waarom heeft nooit een schoning plaatsgevonden op 2de nationaliteit?

- Bij het plaatsen van het betreffende RAM extract op de spoor 2 IVT omgeving is een schoningsactie uitgevoerd om AVG conformiteit te borgen. Door een - zoals we het op dit moment kunnen beoordelen - menselijke fout is echter een ongeschoond extract van RAM op de omgeving IVT spoor 2 geplaatst. Dit is op 8 januari 2021 aan het licht gekomen bij het op orde brengen van een eerste tijdelijke gegevenslevering ten behoeve van ANBI welke plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van DF&A.

4. Waarom nationaliteit in spoor 2 IVT (2)

> 8 januari 2021

- DF&A heeft toegezegd te voorzien in tijdelijke gegevensleveringen ten behoeve van business continuïteit MKB. Bij deze werkzaamheden maakt DF&A gebruik van oude MKB scripts. Hierbij is geconstateerd dat een niet goed opgeschoond RAM extract aanwezig is in de spoor 2 IVT omgeving.

> 14 januari 2021

- Feitelijke constatering dat 1-ste en 2-de nationaliteit is vastgelegd op de spoor 2 IVT omgeving in meerdere bestanden.
- Uitvraag door MKB Business Ontwikkeling bij MKB analisten die toegang hebben gehad tot de spoor 2 IVT omgeving over gebruik ongeschoond RAM extract dan wel het hebben van een kopie op de eigen computer.

4. Waarom nationaliteit in spoor 2 IVT (3)

- > 19 januari 2021
  - Onderzoek naar mogelijk gebruik 1-ste en 2-de nationaliteit in de jaren 2019 en 2020 gestart op basis van query logging in Splunk.
- > 21 januari 2021
  - Onderzoek naar mogelijk gebruik 1-ste en 2-de nationaliteit afgerond.
- > 1 februari 2021
  - Bevestiging via email van alle (bij MKB Business Ontwikkeling) bekende MKB gebruikers van spoor 2 IVT dat zij geen gebruik hebben gemaakt van het ongeschoonde RAM extract dan wel een kopie hebben opgeslagen op de eigen computer (als reactie op uitvraag d.d. 14 januari 2021).

4. Waarom nationaliteit in spoor 2 IVT (4)

Resultaten onderzoek query logging:

- Alleen false positives zijn waargenomen in de jaren 2019 en 2020 o.b.v. de logging in Splunk.
- De 1e is een TD COMPRESS logging en;
- De 2e type logging is een SAS innerjoin op sofinummer.
- We zien geen filter in de logging op veldnamen en veldwaarde.
- Er is met zekerheid te zeggen dat vanuit de server zijde geen export heeft plaatsgevonden van nationaliteit uit spoor 2 IVT in de jaren 2019 en 2020.
- Niet uit te sluiten is dat er vanuit de cliënt zijde export heeft plaatsgevonden.

4. Waarom nationaliteit in spoor 2 IVT (5)

Wat houdt client side en server side scripting in?

- Client side scripting houdt in dat er scripts (ofwel code) wordt uitgevoerd in een omgeving van de cliënt/lokale computer (bijvoorbeeld een web browser). Hier vindt geen logging op plaats.
- Server side scripting houdt in dat er scripts (ofwel code) wordt uitgevoerd in de back-end of de server. Hier vindt wel logging op plaats.

Hierbij wordt verwezen naar eerdere antwoorden n.a.v. kamervragen (2018Z19048) Specifieke verwijzing vraag en antwoord 2 en 3.

5. Waarom niet eerder geconstateerd (1)

Waarom is vastlegging nationaliteit in spoor 2 IVT niet aan DF&A zijde geconstateerd bij eerdere uitvragen?

- DF&A maakte zelf geen gebruik van de spoor 2 IVT omgeving voor productontwikkeling o.i.d.. Deze omgeving is vanuit een migratie scenario ingericht ten behoeve van gebruik MKB analisten onder verantwoordelijkheid van MKB. Daarom is deze omgeving buiten scope gebleven in de eerdere uitvragen over vastlegging/gebruik nationaliteit bij DF&A.

5. Waarom niet eerder geconstateerd (2)

Waarom is vastlegging nationaliteit in spoor 2 IVT niet aan MKB zijde geconstateerd bij eerdere uitvragen?

- Binnen MKB hebben de analisten die konden werken op de IVT spoor 2 de vraag gekregen of hij/zij bestanden en/of data met nationaliteit op de eigen computer had staan ofwel toegang had tot bestanden en/of data met nationaliteit. Deze uitvraag heeft geen positieve bevestigingen opgeleverd. Spoor 2 IVT is daarmee niet in beeld gekomen vanuit het gebruik van data (scope uitvraag van het onderzoek).

6. Tijdlijn besluitvorming

Nov 2017: Start traject migratie RAM

- Powermeetings oplossingspad en impactbepaling

April 2018: start noodvoorziening RAM

- Spoor 1: AVG conform opgeschoonde bestanden in Oracle database
- Spoor 2: AVG conform beperkte analyseomgeving op SAS GRID t.b.v. MKB
- Spoor 3: inrichten structurele analysevoorziening op teradata SAS GRID

Mei 2018: oude RAM voorziening beëindigd

Juli 2018: start stuurgroep Noodvoorziening RAM

6. Tijdelijk besluitvorming

April 2019: decharge stuurgroep Noodvoorziening RAM

- Ketentafel GKT verleent decharge na afronding opdracht stuurgroep

Mei 2019: besluit DT End of Project RAM

- Beëindigen gebruik spoor 1 per 1 mei 2019
- Oplevering en gebruik spoor 3
- Tijdelijke voorzetting van gebruik spoor 2 i.v.m. business continuïteit MKB

December 2020: besluit MT MKB beëindigen gebruik spoor 2 IVT

- Per 1 januari 2021 wordt het gebruik van spoor 2 IVT beëindigd

December 2020: IVT doorontwikkeling ondergebracht in portfolio GKT

VERTROUWELIJK

Aan	Persoonsgegevens
Persoonsgegevens	

Keten Generiek Kantoor en Toezicht

MKB
DF&A

Datum
2.2.2021

Versienummer
1.0

Contactpersoon

Persoonsgegevens

Bijlagen

memo

Tijdelijk migratie RAM

Aanleiding

N.a.v. een scan uitgevoerd op d.d. 14 januari 2021 zijn vastleggingen van eerste en tweede nationaliteit in de IVT spoor 2 omgeving gevonden.

Korte termijn

Voor de korte termijn is een opdracht geformuleerd het product wat gebruik maakt van RAM data stop te zetten en daarnaast eerste en tweede nationaliteit te verwijderen. Deze opdracht is op 19.1.2021 in uitvoering gebracht.

Het gebruik van bewuste velden is in onderzoek. Enerzijds in interviews met medewerkers die toegang tot deze omgeving hadden en daarnaast door onderzoek naar Logging. Voor dit laatste is de opdracht uitgezet bij COE analytics door MKB.

Daarnaast is gevraagd om inzicht in de tijdelijk migratie RAM. In dit document wordt een gedetailleerd overzicht gegeven. In deze tijdelijk zijn de feitelijke details die opgenomen zijn alle te onderbouwen door mails of stukken. Vanuit deze tijdelijk dient een samenvatting gemaakt te worden t.b.v. nader gebruik. Dit document is vertrouwelijk.

Tijdelijk

Datum / periode	Toelichting	
Okt 2017	GEB RAM opgeleverd, inzicht in resterende in te voeren maatregelen	
22.11.2017 29.11.2017 6.12.2017	Analyse oplossing NIT Aantal power meetings om te komen tot een oplossingspad om te komen van een migratie RAM naar een nieuwe intelligence voorziening toezicht.	
Dec 2017	Oplossingspad Oplossingspad inclusief kostenplaat	
Dec 2017 – april 2018	Bestuurlijk afstemming oplossingspad	

29.1.2018	Behandeling memo o.b.v. powerverkenning in DT BD (ter besluitvorming): besluit, DT BD concludeert dat het nog niet kan instemmen met inpassing van realisatie van de gewenste intelligence voorziening in de IV en DF&A portfolio.	
14.2.2018	Bespreking ketentafel GKT Eerste ketentafel GKT. Ontwikkeling Nieuwe Intelligence Voorziening stond op de agenda. Afspraak opgenomen in verslag: Ketenvz en ketenpartner MKB overleggen t.a.v. dit onderwerp snel verdieping, en dat besluitvorming daarna plaatsvindt.	
6.4.2018	Ketentafel GKT NIT /RAM staat op de agenda, met oorspronkelijke memo en addendum. In deze ketentafel spreekt dir IV&D uit dat RAM uit moet per 25/5, en dat er geen sprake kan zijn van datum 1/7/18 (vanuit IV). Afspraak om wederom aangepaste memo op 12/4 in DT BD te brengen.	
12.4.2018	Memo in DTBD. 25/5 is harde datum, en RAM moet sowieso uit. Aan ketenvoorzitter GKT wordt gevraagd om te komen met verbeterd noodscenario. Nog 2 restvragen worden meegegeven.	
17.4.2018	Kick off noodvoorziening RAM <ul style="list-style-type: none"> - spoor 1: bestanden in Oracle database AVG conform opschonen / database bevroren / slechts onder strikte voorwaarden gebruiken - spoor 2: beperkte analysevoorziening inrichten op TD SASgrid AVG conform / beheer IV - DF&A – gebruik 10 MKB analisten - spoor 3: structurele analysevoorziening inrichten op TD SASgrid / beheer IV- DF&A – gebruik MKB via dashboards 	
9.5.2018	Maatregelen AVG proof maken RAM Geeft inzicht in set van maatregelen op import en export. Gaat om advies t.a.v. te nemen maatregelen. Betreft maatregelen op het gebied van invoerbeperking, per bron vastleggen van doel, grondslag, noodzaak van gebruik, dataminimalisatie en scheiden van identificerende gegevens, gebruik wmk's, etc. Tevens maatregelen t.a.v. export zoals uitvoerbeperkingen (need-to-know), intakeproces en verificatie analysegegevens.	
25.5.2018	Uitzetten RAM Redenen hiervoor samengevat <ul style="list-style-type: none"> - RAM voorziet toezicht van informatie - Samenwerkingsverband 60 medewerkers olv MKB - Geen vastomlijnde formele richtlijnen - Dynamisch maar risicovol. - Alleen "bevroren database" onder strikte voorwaarden te gebruiken (fall back scenario) 	

12.6.2018	<p>Herhaling opdracht tot schoning RAM Referentie naar opdracht van 24.5.2018 dat schoning van tabellen niet conform afspraak is voldaan verzoek herhaald vanuit Stuurgroep en Ketenmanager dit alsnog te doen. Bij deze mail is een bestand met een overzicht van te schonen gegevens. Nationaliteit 1 en 2 staan hierin aangegeven als te verwijderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebruik bevroren database niet vrijgegeven - Detaillijst nog te verwijderen bestanden aangeleverd bij IV en databasebeheerders 	
13.6.2018	<p>Diverse mails over nadere details van schoning Mailwisseling -op inhoud over details van de te verwijderen tabellen/gegevens</p>	
14.6.2018	<p>Opdracht t.a.v. schoning Verfijning van taken naar verantwoordelijken. Gaat o.a. om lijst naar IV voor verwijderen van tabellen, lijst van nieuw te autoriseren medewerkers op geschoonde omgeving, en lijst te verwijderen tabellen op teradata omgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bericht van databeheerder RAM MKB dat niet vrijgegeven bestanden van TD zijn verwijderd en niet meer ingeladen kunnen worden 	
15.6.2018	<p>Bevestiging van schoning Bevestiging van schoning incl verversing van omgeving.</p>	
15.6.2018	<p>Geschoonde omgeving Geschoonde database (RAM) in gebruik gesteld voor 10 medewerkers. Daarnaast werken aan IVT door MKB & DF&A voor 20 medewerkers. Werkzaamheden onder procesbeschrijving, instructies en IC</p> <ul style="list-style-type: none"> - laatste niet AVG conforme bestand obv nagekomen bericht door databeheerder MKB verwijderd van TD - USB ontheffingen data analisten worden ingetrokken 	
3.7.2018	<p>(eerste) stuurgroep Noodvoorziening RAM MKB, GKT, DF&A en IV-a</p>	Vastlegging Ibabs
11.7.2018	<p>Afzetten Apandu22 Betreft mailing over het afzetten van de apandu22 klantgroep RAM. Voor het dichtzetten van de apandu 6 en 7 nader onderzoek i.v.m continuïteit voor EHI en CAF.</p> <p>Inrichting Datagebieden TD SASgrid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Datagebieden op TD SASgrid tbv spoor 2 en 3 ingericht - Datasets door DF&A geplaatst en vrijgegeven voor gebruik (mailwisseling) - Vanuit MKB implementatie technische guidelines voor gebruik TD SASgrid omgeving 	
27.8.2018	<p>Versnelling afronden werkinstructies, IC en procesbeschrijving</p>	

	Gevraagd om zsm afronden van werkinstructies, IC en procesbeschrijving door GKT.	
12.9.2018	<p>Procesbeschrijving, Werkinstructie en IC plan afronding Gaait om de laatste versies van de procesbeschrijving, werkinstructie IVT en IC plan.</p> <p>Procesbeschrijving v0.92:</p> <ul style="list-style-type: none"> - RAM extract staat in de procedure opgenomen - Inclusief AVG check, goedkeuring van aanvraag door Persoonsgegevens - Besluitvorming in stuurgroep; Werkinstructie IVT v0.94: - Aanscherping verzoek datalevering en gegevenslevering - Aanvraag via IVT tool (plv dir en WMK) - Dossiervorming van aanvraag en resultaat inclusief uitlevering op Q schijf. <p>IC plan v0.92:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mogelijk beleggen bij <i>bedrijfsvoering/MKB</i>. 	
7.12.2018	<p>Mailbericht binnen DF&A, negatieve WMK en reactie Binnen DF&A uitgevoerd WMK is negatief. Reden is dat dit een datagebied binnen DF&A betreft waar MKB analisten op werkzaam zijn. Betreft IVT spoor 2. Besproken in Databoard DF&A.</p> <p>De houdbaarheid aangeven (einddatum)</p> <ul style="list-style-type: none"> - alsnog de randvoorwaarden opstellen waarbinnen MKB gebruik kan/mag maken van de omgeving t.b.v. NIT spoor 2. - Duidelijk afspraken maken wie er verantwoordelijk is voor de geboden faciliteit (datagebied) en wie er verantwoordelijk is voor de resultaten/producten die daaruit voortkomen. <p>E.e.a. in relatie tot eerder beschreven IC maatregelen.</p>	
17.1.2019 (toelichting 19.1.2021)	<p>Scenario's uitzetten AWS22 Inzicht in scenario t.b.v. uit faseren AWS22. Specifiek voor ANBI, Verhuurdersheffing en Stivers continuïteitsvraagstuk. Beeld scenario migratie naar SasGrid.</p> <p>Verslag betrof een bespreking vanuit de migratie AWS+ project. 'Migratie AWS+', had als doel de technische as-is migratie van alle bestaande AWS+ systemen naar de SAS GRID. Het projectteam, droeg zorg voor de beschikbaar stelling van het doel systeem (SAS GRID) en begeleiding/instructie van de migraties die zijn uitgevoerd door de dienstonderdelen die beschikten over een AWS+ systeem (20-25 systemen verdeeld over plusminus 15 dienstonderdelen). Het betrof een technische migratie De dienstonderdelen bepaalden allemaal zelfstandig en onder eigen verantwoordelijkheid welke programmatuur gemigreerd moest worden en welke niet.</p> <p>Het bijgesloten memo betreft de afspraken die zijn gemaakt</p>	

	<p>voor extra ondersteuning bij de migratie van AWS22 van MKB. De afspraken gaan over bijgedragen van het klaarmaken van het doelplatform (oa. ruimte etc.) en ondersteuning bij de verhuizing zelf. De selectie van de software die behouden en dus gemigreerd moest worden en die verwijderd kon worden, is gemaakt door de eigenaren van AWS22, MKB.</p>	
7.2.2019	<p>Ketentafel GKT Stand van zaken uitfasering RAM op de ketentafel GKT. Betref: Memo Stand van zaken uitfasering RAM (d.d. 29 januari 2019) "Het noodscenario bestond uit een AVG conforme inrichting en gebruik van een klein deel van de RAM omgeving."</p>	
April 2019	<p>Maatregelen NIT MVP Gaait om maatregelen te nemen rondom MVP NIT, borduurt voort op maatregelen vanuit plan van aanpak NIT. Betreft het adresseren van punten als werken met gepseudonimiseerde data, logging & monitoring, Beleid t.a.v. gebruik geslacht en nationaliteit, strenge autorisaties. Tevens advies t.a.v. datamaximalisatie, proportionaliteit en subsidiariteit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanpassingen in AO/IC (versies 0.93 t/m 0.94) - monitoring procedures mbv SPLUNK opgevraagd bij DF&A; 	
4.4.2019	<p>End of project RAM Stukken t.a.v. end of project RAM om laatste review per mail. Deze stukken gaan over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplevering en gebruik van IVT - Doorontwikkeling IVT na 1.5.2019 door GKT conform portfolioproces - verleggen verantwoordelijkheid gebruik en bijbehorende AO/IC naar MKB. AO/IC afronden 1.5.2019. <p>Na 4.4.2019 naar besluitvormende tafels.</p>	
20.4.2019	<p>Laatste Stuurgroep Noodvoorziening RAM Oplevering en gebruik IVT</p> <p>Vanuit stuurgroep ter besluitvorming aangeboden aan de ketentafel GKT.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opsomming maatregelen - Aantal aanvullende maatregelen vanuit door IV en DF&A uitgevoerde PIA nog additioneel ingevoerd worden (MKB/DF&A) - De nieuwe omgeving wordt door de business gebruikt voor business-analyses die voorheen werden gemaakt met RAM en de AWS+ - De analyseomgeving en de daartoe behorende data is geplaatst op een omgeving van DF&A. <p>DF&A stelt aan het gebruik van die omgeving door de business de navolgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De business autoriseert niet meer medewerkers dan strikt noodzakelijk; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - De medewerkers waaraan een autorisatie tot het gebruik van de omgeving wordt toegekend voldoen aan de navolgende voorwaarden: - de internet beperking (als vereist binnen de DF&A omgeving) is van toepassing op de individuele autorisatietoekenning; - er is geen autorisatie verleent voor het gebruik van externe emailverbindingen; - er is geen ontheffing verleent voor het gebruik van USB storage; - de eed of belofte is afgelegd; - de cursus iBewustzijn is succesvol afgerond en certificering is opgenomen in het P dossier; - de basiscursus privacy en AVG is succesvol gevolgd en certificering is opgenomen in het P dossier. <p>Aantal voorwaarden waaronder ook duurzame oplossing in het programma IVT.</p> <p>End of project report Parrallel aan de opzet van de nieuwe IVT (zg Spoor 3 voorziening) zijn een aantal business-analyses door analisten van MKB en voormalig <i>EHI gemigreerd van de RAM of AWS+ omgeving naar de Spoor 2 omgeving op TD/SASgrid. Omdat deze migratie (nog) niet volledig wordt afgedekt door de nieuwe IVT omgeving is een tijdelijke instandhouding van deze Spoor 2 voorziening noodzakelijk.</i> Deze tijdelijke instandhouding staat het volledig buiten gebruik stellen van de AWS+ omgevingen (harde deadline per 1-6-2019) niet in de weg.</p> <p>Voorgesteld wordt de exploitatie van deze voorziening onder regie van MKB voort te zetten en de verantwoordelijkheden, beperkende maatregelen en AO/IC in te richten conform hetgeen hieromtrent beschreven is in het memo "gebruik IVT". E.e.a. tot het moment dat de resterende "Spoor 2 analyses" zijn ondergebracht in de nieuwe IVT omgeving.</p> <p>Gevraagde Besluit van de Ketentafel GVKT, als opdrachtgever voor IVT Voorgesteld wordt om na vrijgave van het nieuwe IVT het nog bestaande RAM-extract (de zg Noodvoorziening Spoor 1) per 1-5-2019 volledig uit te faseren en de hiervoor gespecificeerde nog resterende uitfaseringshandelingen qua verantwoordelijkheid te beleggen bij IV-GBS en vervolgens de bestaande stuurgroep noodvoorziening RAM decharge te verlenen en op te heffen. (Check op berichtgeving uitzetten)</p>	
2.5.2019	Ketentafel GKT memo End of project Stuurgroep noodvoorziening RAM (d.d. 9 april 2019) - Hierin wordt geduïd dat het gebruik van spoor 2 IVT nodig is en het voorstel wordt gedaan om de exploitatie verantwoordelijkheid onder te brengen bij MKB. <i>"Parallel aan de opzet van de nieuwe IVT (Spoor 3 voorziening)</i>	

	<p><i>zijn een aantal business-analyses door analisten van MKB en voormalig EHI gemigreerd van de RAM of AWS+ omgeving naar de Spoor 2 omgeving op TD/SASgrid. Omdat deze migratie (nog) niet volledig wordt afgedekt door de nieuwe IVT omgeving is een tijdelijke instandhouding van deze Spoor 2 voorziening noodzakelijk."</i></p> <p><i>"Voorgesteld wordt de exploitatie van deze voorziening onder regie en verantwoordelijkheid van MKB. Verantwoordelijkheden, beperkende maatregelen en AO/IC in te richten conform hetgeen hieromtrent beschreven is in het memo "oplevering en gebruik IVT". E.e.a. tot het moment dat de resterende "Spoor 2 analyses" zijn ondergebracht in de nieuwe IVT omgeving."</i></p> <p>Daarnaast: De business, in de persoon van Persoonsgegevens neemt verantwoordelijkheid voor risico's verbonden aan het gebruik van de omgeving en de zich daarin bevindende data, e.e.a. voor zover de omgeving en data gebruikt worden door daartoe geautoriseerde medewerkers van de business." etc..</p> <p><i>Notulen hiervan vastgesteld in ketentafel GKT 23.5.2019</i></p>	
6-5-2019	<p>Afstemming in DT BD DT BD akkoord met end of project RAM en verlengd gebruik spoor 2 voorziening onder regie van MKB</p>	
3-6-2019	<p>Inrichting logging en monitoring</p> <ul style="list-style-type: none"> - inrichting postbus - control via inregeling alerts 	
19-7-2019	<p>Aanvullingen op AO/IC</p> <ul style="list-style-type: none"> - DF&A DQR levert aanvullingen op AO/IC beschrijving versie 0.92 - Nader uitgewerkt in AO/IC beschrijvingen 0.95 t/m 0.97-2 	
8-8-2019	<p>Formalisering AO/IC</p> <ul style="list-style-type: none"> - AO/IC 97-2 voorgelegd aan MT MKB met voorstel voor verdere afstemming - aanvullende eisen directie op afstemming via product owner MKB belegd en ingevuld 	
30-8-2019	<p>Stuurgroep overleg IVT</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadere afspraken rond uitfasering spoor 2 obv 4 scenario's geschetst door DF&A - nadere afspraken verdere opwerking spoor 3 - aankondiging PIA/GEB op IVT spoor 2 	
30-9-2019	<p>Oplevering 0.99 versie PIA/GEB op IVT spoor 2</p>	
20-11-2019	<p>Concept voorstel vervolg PIA IVT spoor 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanlevering bij Business Owner MKB - 22-11-2019 ontvangstbevestiging 	

	<ul style="list-style-type: none"> - 20-1-2020 PIA/GEB + concept voorstel vervolg aangeleverd bij AVG coördinator MKB - 22-1-2020 PIA/GEB + concept voorstel vervolg aangeleverd bij Directie MKB 	
03-09-2020	<p>Architectuur IVT Eerste overleg met architecten GKT en Domein Analytics over robuuste architectuur IVT.</p>	
21-09-2020	<p>Business Owner Overleg IVT Eerste Business Owner Overleg IVT onder voorzitterschap MKB. Participatie van: MKB, GO, P, DF&A, IV-GBS, IV&D, Domein Analytics en GKT.</p> <p><i>Vaststelling dat er geen goedgekeurde GEB is voor het gebruik van de spoor 2 IVT omgeving. Dit betekent dat de Belastingdienst niet voldoet aan eigen kaders en richtlijnen en tevens niet aantoonbaar compliant is aan relevante wet- en regelgeving op het gebied van privacy en gegevensverwerking.</i></p> <p><i>Dit heeft er toe geleid dat in het Business Owner Overleg IVT d.d. 21 september 2020 DF&A heeft aangegeven de spoor 2 IVT voorziening niet langer dan tot 1 januari 2021 te willen blijven ondersteunen, tenzij de benodigde GEB's opgesteld en goedgekeurd zijn.</i></p>	
07-10-2020	<p>Werkgroep GEB IVT Eerste overleg werkgroep GEB's IVT bestaande uit een vertegenwoordiging van MKB, DF&A, IV&D en GKT. Deze werkgroep zal onderzoeken hoe de GEB op de spoor 2 IVT omgeving ingevuld moet worden en wat daar voor nodig is.</p>	
22-10-2020	<p>MKB IVT analisten overleg In dit overleg zijn de analisten van MKB die werkzaam zijn op de Spoor 2 IVT omgeving bijgepraat op de laatste stand van zaken. Uit het verslag:</p> <p><i>Op dit moment is het voornaamste speerpunt om de data van spoor 2 die gebruikt wordt om een aantal projecten van MKB van info te voorzien en daarnaast gebruikt wordt als exploratieve omgeving te laten voldoen aan de AVG/beveiligings-normen. O.a. dient MKB te zorgen voor GEB'S. Momenteel is daar een werkgroep mee bezig. [...] Mogelijk zal er tijdens dit traject ook op anderen van ons een beroep gedaan worden.</i></p>	
22-10-2020	<p>Benodigde GEB's IVT Bevestiging gespreksverslag afstemming MKB en IV&D over benodigde GEB's spoor 2 IVT omgeving.</p> <p><i>"Vanuit IV&D is het advies gekomen om voor de GEB IVT spoor 2 onder te verdelen in meerdere GEB's waarbij er wordt gekeken naar het type querye.</i></p>	

	<p>1. Een GEB maken op het proces waarin informatiesoort 3 valt.</p> <p>2. Een GEB maken op het proces waarin informatiesoort 4 valt (hier zouden bijzondere persoonsgegevens onder kunnen vallen).</p> <p>3. Een GEB maken op de statistische analyses waarbij het advies is om contact te zoeken met DF&A aangezien zij bekend zijn met dergelijke analyses binnen de DF&A omgeving.</p> <p>4. Een GEB maken op de exploratieve omgeving."</p>	
29-10-2020	<p>Tijdsindicatie opstellen GEB's IVT</p> <p>Persoonsgegevens geeft per mail indicatie af over benodigde tijd ten behoeve van opstellen GEB's spoor 2 IVT voorziening. Dit betreft 5 maanden met een juiste prioriteitstelling.</p>	
29-10-2020	<p>Inventarisatie MKB producten op spoor 2 IVT</p> <p>Start inventarisatie structurele MKB producten welke ontwikkeld zijn op de spoor 2 IVT omgeving</p>	
12-11-2020	<p>Scenario's spoor 2 IVT</p> <p>Memo met uitgewerkte scenario's IVT besproken met afvaardiging MT MKB, medewerkers MKB en GKT</p>	
12-11-2020	<p>MKB IVT analisten overleg</p> <p>In dit overleg zijn de analisten van MKB die werkzaam zijn op de Spoor 2 IVT omgeving bijgepraat op de laatste stand van zaken.</p>	
17-11-2020	<p>Scenario's IVT in MT MKB</p> <p>Memo Scenario's IVT is besproken in het MT MKB. Vervolg vragen zijn gesteld.</p>	
24-11-2020	<p>Keuze scenario voorbereiding</p> <p>Overleg tussen afvaardiging MT MKB en MT DF&A. Afspraak is gemaakt dat scenario 2 (beëindigen gebruik spoor 2 IVT) wordt uitgevoerd.</p>	
26-11-2020	<p>Vervolgacties nav keuze scenario spoor 2 IVT</p> <p>Overleg tussen GKT, MKB en DF&A over spoor 2 IVT.</p> <p>Het MT MKB heeft in het MT MKB overleg d.d. 17 november 2020 gekozen voor scenario 2. Dit betekent het beëindigen van gebruik spoor 2 IVT per 1-1-2021 en starten met intakes en gezamenlijke verkenningen ten behoeve van ombouw structurele MKB producten.</p> <p>In een gezamenlijke afstemming MT MKB en MT DF&A (d.d. 24 november 2020) is deze keuze kenbaar gemaakt en besproken. DF&A heeft ook de voorkeur voor dit scenario en heeft de toezegging gedaan (en in dit overleg nogmaals bevestigd) dat DF&A garant staat voor de benodigde (tijdelijke) gegevensleveringen. Deze leveringen zijn nodig om het werk van de MKB behandelaar door te kunnen laten gaan tijdens het migratie/ombouwproces.</p> <p>Het is nu noodzaak om eea op papier te gaan zetten en nader</p>	

	<p><i>te concretiseren (ten behoeve van transparante besluitvorming en wat moeten we realiseren):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Vaststellen gezamenlijk besluit MKB en DF&A in verander/ketentafel GKT</i> 2. <i>Inzichtelijk maken welke functionaliteiten (producten en diensten MKB) beschikbaar zijn per 1-1-2021 (in de nieuwe situatie) en welke producten nog niet beschikbaar zijn (met daarbij indien al mogelijk tijdspaden en inschatting benodigde capaciteit)</i> 3. <i>Planningskalender opstellen wanneer er gegevensleveringen vanuit DF&A worden verwacht als gevolg van uitzetten spoor 2 IVT</i> 4. <i>Concreet maken hoe de samenwerking tussen DF&A en MKB er per 1-1-2021 uit gaat zien op het vlak van fenomeenonderzoeken en eenmalige/ad-hoc analyses</i> 5. <i>De epics en features zijn ingelegd voor het PI-event GKT d.d. 14 december 2020, maar behoeven nog nadere uitwerking.</i> 	
26-11-2020	<p>MKB IVT analisten overleg In dit overleg zijn de analisten van MKB die werkzaam zijn op de Spoor 2 IVT omgeving bijgepraat op de laatste stand van zaken.</p>	
30-11-2020	<p>Themaoverleg BO-overleg IVT: architectuur en visie IVT.</p>	
01-12-2020	<p>Besluit MT MKB Definitief besluit om gebruik spoor 2 IVT per 1 januari 2021 te beëindigen in MT MKB.</p>	
10-12-2020	<p>MKB IVT analisten overleg In dit overleg zijn de analisten van MKB die werkzaam zijn op de Spoor 2 IVT omgeving bijgepraat op de laatste stand van zaken. Het besluit MT MKB is besproken en de gevolgen daarvan toegelicht (onder andere intrekken autorisaties tot spoor 2 IVT omgeving per 1 januari 2020).</p>	
14-12-2020	<p>PI-Event GKT Hierin zijn de benodigde werkpakketten ten behoeve van IVT geprioriteerd en ingepland.</p>	
17-12-2020	<p>Planningskalender tijdelijke gegevensleveringen MKB heeft een planningskalender opgesteld ten behoeve van de tijdelijke gegevensleveringen vanuit DF&A. Voor januari 2021 wordt een levering verwacht voor Stivers, TARN, RDM en OB nihilers.</p>	
01-01-2021	<p>Intrekken autorisaties MKB IVT analisten op Spoor 2 IVT omgeving.</p>	
07-01-2021	<p>Kickoff overleg tussen MKB en DF&A over het voorzien in de afgesproken tijdelijke gegevensleveringen.</p>	

08-01-2021	<p>RAM extract op spoor 2 IVT Constatering door DF&A dat er een RAM Extract staat op de spoor 2 IVT omgeving en dat deze kopie wordt gebruikt voor het product ANBI.</p>															
14-01-2021	<p>MKB IVT analisten overleg In dit overleg zijn de analisten van MKB die werkzaam waren op de Spoor 2 IVT omgeving door MKB Business Ontwikkeling gevraagd om per mail te bevestigen dat zij het RAM extract wel of niet hebben gebruikt en wel of niet een kopie hebben opgeslagen op de eigen computer.</p>															
14-01-2021	<p>Uitkomsten onderzoek RAM extract Feitelijke constatering dat er 1-ste en 2-de nationaliteit is vastgelegd in de RAM Extract op de spoor 2 IVT omgeving.</p> <p>Dit levert de volgende inzichten op:</p> <p>Nationaliteit komt voor met een gegeven nationaliteit of met een code waar de nationaliteit uit afgeleid kan worden. Het gaat in al deze bestanden om nationaliteit_1 en nationaliteit_2. Het betrof het volgende aantal unieke bestanden verdeeld over de jaren:</p> <table border="0"> <tr><td>2016</td><td>1</td></tr> <tr><td>2015</td><td>4</td></tr> <tr><td>2014</td><td>6</td></tr> <tr><td>2013</td><td>7</td></tr> <tr><td>2012</td><td>2</td></tr> <tr><td>jaar onbekend</td><td>3</td></tr> <tr><td>totaal aantal</td><td>23</td></tr> </table> <p>In 7 gevallen gaat het om een bestand met bankgegevens. In 9 gevallen gaat het om bestanden met WOZ waarden. Of deze bestanden zijn gebruikt voor productontwikkeling dan wel analyses en fenomeenonderzoeken kan niet feitelijk worden vastgesteld, omdat er geen logging plaats vindt in de spoor 2 IVT omgeving. Van oudere jaren dan 2012 stonden er geen bestanden meer op de spoor 2 IVT omgeving.</p>	2016	1	2015	4	2014	6	2013	7	2012	2	jaar onbekend	3	totaal aantal	23	
2016	1															
2015	4															
2014	6															
2013	7															
2012	2															
jaar onbekend	3															
totaal aantal	23															
18-01-2021	<p>Business Owner Overleg IVT BO-overleg IVT waarin duidelijk wordt dat er een query logging zit op de spoor 2 IVT omgeving.</p>															
19-01-2021	<p>Onderzoek Query Logging Persoonsgegevens doet het verzoek aan IV om ondersteuning bij het analyseren van de query logging op spoor 2 IVT. Hieruit zou moeten blijken of 1-ste en 2-de nationaliteit is gebruikt in uitgevoerde queries in de jaren 2019 en 2020.</p>															
20-01-2021	<p>IV heeft capaciteit beschikbaar gesteld om MKB te ondersteunen bij het uitlezen en analyseren van de query</p>															

	logging.	
22.1.2021	<p>Resultaten onderzoek logging</p> <p>Onderzoek logging:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. geconcludeerd dat er alleen false positives zijn waargenomen o.b.v. de logging in splunk. 2. De 1e is een TD COMPRESS logging en; 3. de 2e type logging is een SAS innerjoin op sofinummer. 4. We zien geen filter in de logging op veldnamen en veldwaarde. 5. Er is met zekerheid te zeggen dat vanuit server geen export heeft plaatsgevonden. 6. Niet uit te sluiten is dat er vanuit de cliënt zijde export heeft plaatsgevonden. 	
28-01-2021	<p>MKB IVT analisten overleg</p> <p>In dit overleg zijn de analisten van MKB die werkzaam waren op de Spoor 2 IVT omgeving opnieuw door MKB Business Ontwikkeling gevraagd om per mail te bevestigen dat zij het RAM extract wel of niet hebben gebruikt en wel of niet een kopie hebben opgeslagen op de eigen computer.</p>	
01-02-2021	<p>Bevestiging geen gebruik en geen kopie RAM extract</p> <p>Van alle (bij MKB Business Ontwikkeling bekende) MKB gebruikers van spoor 2 IVT is een bevestiging via email ontvangen dat het RAM-extract niet is gebruikt en niet is gekopieerd. Alleen gebruik van het RAM extract voor ANBI is bekend (maar daar werd 'nationaliteit' niet gebruikt).</p>	

wo 9/3 17.30u

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane

Directie Juridische Zaken

Persoonsgegevens

nota

Wob-verzoek RTL Nieuws over bijzondere persoonsgegevens

Datum

18 februari 2022

Notanummer

2021-0000255714

Bijlagen

1. Concept Kamerbrief
2. Wob-verzoek
3. Wob-besluit
4. Inventarislijst
5. Openbaar te maken documenten

Aanleiding

Op 1 juli 2021 is door RTL Nieuws en Trouw ('verzoekers') een Wob-verzoek ingediend waarin – kort samengevat- wordt gevraagd om informatie over zogeheten 'zwarte lijsten' en verwerking en gebruik van bijzondere persoonsgegevens bij de Belastingdienst. Aan u beiden wordt gevraagd kennis te nemen van deelbesluit 1 over de openbaar te maken documenten. Tevens wordt u beiden een brief voorgelegd om de Tweede Kamer over het deelbesluit te informeren.

Beslispunt

- Gaat u beiden akkoord met bijgevoegde brief om de TK over het Wob-verzoek te informeren?
- Zo ja, wilt u (stas FB) de brief ondertekenen? De Kamerbrief en publicatie van de stukken op Rijksoverheid.nl zal voorafgaan aan de deling van het besluit met de verzoekers.

Kern

- Het onderwerp van het Wob-verzoek is gerelateerd aan de fraudebestrijding door de Belastingdienst en is niet direct gerelateerd aan de toeslagenaffaire, maar heeft wel raakvlakken hiermee.
- Het Wob-verzoek ziet specifiek op documenten rondom acties uit een tabel bij de voortgangsrapportage Herstellen, Verbeteren, Borgen (HVB) van 22 april 2021¹.
- Het gaat om een omvangrijk Wob-verzoek. Daarom is met verzoekers een opdeling in twee delen afgesproken op basis van welke documenten het snelst opgezocht en beoordeeld konden worden door ons. Dit is het eerste deelbesluit.
- Onder het eerste deelbesluit vallen 315 documenten, waarvan 276 (deels) openbaar worden gemaakt met dit deelbesluit. 30 documenten worden niet openbaar gemaakt, omdat zij voornamelijk concepten zijn waarvan de definitieve versie reeds openbaar is. In alle documenten zijn persoonsgegevens (alle namen en functies tot en met de hoogste ambtenaar) onleesbaar gemaakt. Gelet op het belang van transparantie van de overheid en omdat dit om een politiek en mediagevoelig dossier gaat, zijn persoonlijke beleidsopvattingen niet gelakt. Daarnaast zijn enkele

68.03.2022

Besproken op

09.03.2022

|| ~~Attendant~~

|| ~~Acties~~

|| ~~opdracht~~

|| ~~bespreking~~

|| ~~over de WOB-verzoeken.~~

|| ~~inwoners zijn~~

|| ~~nog meer~~

|| ~~deedlijkes~~

|| ~~oversterven?~~

¹ Kamerstukken II 2020/21, 31 066, nr. 816.

passages geweigerd aangezien dit inzicht zou geven in de toezichtstrategie en interne systemen van de Belastingdienst.

- Deelbesluit 1 bevat een gevoelige mail over RAM (Risiko Analyse Model). RAM was een applicatie die data uit verschillende bronbestanden combineerde. De applicatie is in mei 2018 officieel uitgezet.
- Het publiceren van de documenten kan leiden tot hernieuwde aandacht van de media en de politiek.
- Normaliter worden de stukken binnen 5 werkdagen na verzending van het besluit aan de verzoeker op Rijksoverheid.nl gepubliceerd. Dit geldt echter niet in gevallen waarbij de Kamer ook geïnformeerd moet worden. Vanwege het belang van het tijdig en volledig informeren van de Staten-Generaal gebeurt dit voorafgaand aan deling met de verzoeker. U moet zich er wel van bewust zijn dat dit de relatie met de verzoeker onder spanning kan zetten, wat ook kan uitstralen naar toekomstige verzoeken. Deze situatie illustreert het belang van het vooraf informeren van de verzoeker over de voorrangspositie van de Kamer.

Inhoud van de openbaar te maken stukken stas F&B

Onderwerpen

Het eerste deelbesluit bevat documenten met daarin:

- Procesinformatie over de overgang van een deel van het inmiddels opgeheven Expertisecentrum Handhaving en Intelligence (EH&I) van de Belastingdienst in de directie Datafundamenten en Analytics (DF&A).
- Communicatie over producten die vanuit EH&I zijn ondergebracht bij DF&A. Hieruit volgt dat verschillende oud EH&I-producten mogelijk niet aan de AVG, Archiefwet en interne kwaliteitsregels voldoen.
- Het proces richting de totstandkoming van het KPMG-onderzoek naar producten die vanuit voormalig EH&I zijn ondergebracht bij DF&A. Het onderzoek heeft zich gefocust op de naleving van de AVG, Archiefwet en interne kwaliteits- en gedragsregels en is op 25 november 2021 met de Kamer gedeeld, hoewel publicatie oorspronkelijk in februari 2021 gepland was.
- Het onderzoek van de AP naar FSV en de voorgenomen sanctie als gevolg van het rapport van 17 juli 2020 van de AP over verwerking van nationaliteit van de aanvragers van KOT door de Belastingdienst/Toeslagen.
- Het gebruik van nationaliteit, en de weergave van tweede nationaliteit, binnen de Belastingdienst, Douane en Toeslagen. Dit is al gemeld aan de Kamer.

Gevoeligheid

Eén mail van 12 januari 2021 van een ambtenaar is gevoelig, omdat daarin wordt gewezen op de gevoelige punten van het KPMG-rapport en omdat de mail een persoonlijke beleidsopvatting bevat:

- Uit het onderzoek blijkt dat een groot aantal oud EH&I-producten op dat moment niet voldeed aan de AVG-eisen.
- Er zijn mogelijk meer producten die nationaliteit zouden gebruiken, maar waar dat niet expliciet bij het product is aangegeven.
- Bij de tool Gruff (netwerkanalyse tool, die wordt gebruikt om bepaalde netwerken en verbanden visueel inzichtelijk te maken) bestaat mogelijk het risico op etnisch profileren. In een rapportage van DF&A bij de

kwartaalrapportage HVB van 25 november 2021² zijn beheersmaatregelen voor Gruff beschreven.

- Bij veel producten was de bewaartermijn niet op orde. Uit een recente uitvraag blijkt dat alle producten uit het onderzoeksrapport per 31-12-2020 voldoen aan de geldende bewaartermijnen.
- Uit de mail volgt ook dat het 'hardnekkige gerucht gaat dat [door team Aanpak Risicovolle Netwerken (ARN)³] nog steeds RAM wordt gebruikt'. Recente uitvraag, die buiten de vrij te geven stukken valt, wijst uit dat dit niet het geval blijkt te zijn.
- RAM was een applicatie die data uit verschillende bronbestanden combineerde en in mei 2018 officieel is uitgezet. Tot januari 2021 stond een deel van de database waarop RAM draaide nog aan de Belastingdienst ter beschikking (zie verder de toelichting hierna).
- Er worden twee Kamervragen aangehaald die nog niet zijn beantwoord. Deze vragen zien (ook) op toezichts- en handhavingsprojecten en producten van EH&I. De vragen zijn in 2020 ingediend en in de beantwoording op 13 oktober 2020 heeft uw ambtsvoorganger aangegeven dat voor de beantwoording van deze vragen nader onderzoek nodig is.⁴ Op dit moment loopt dat proces nog.

Inhoud van de openbaar te maken stukken stas T&D

Onderwerp

- De onjuiste passage uit de VGR Toeslagen van 28 april 2020 over het gebruik van nationaliteit in risicomodellen en selectieregels en de rectificatie daarvan (op 11 mei 2020).
- Dat tweede nationaliteit in drie douaneapplicaties getoond kon worden.
- Het verwijderen van tweede nationaliteit uit een kopie van database Beheer van Relaties (BVR).
- De voorgenomen sanctie van de AP als gevolg van het rapport van 17 juli 2020 van de AP over verwerking van nationaliteit van de aanvragers van KOT door de BD/Toeslagen.

Gevoeligheid

- De documenten over aanwezigheid van (dubbele)nationaliteit zijn gevoelig en kunnen, ondanks dat de kernpunten al met de Kamer zijn gedeeld, wellicht tot hernieuwde aandacht in de media leiden.

Achtergrondinformatie

Tweede deelbesluit

Met verzoeker is een opdeling in twee delen afgesproken op basis van welke documenten het snelst opgezocht en beoordeeld konden worden door ons. Aangezien nog niet alle documenten die onder deelbesluit 2 vallen, zijn geïnventariseerd, kan niet ingeschat worden op welke termijn het tweede deelbesluit zal volgen. Deelbesluit 2 zal documenten bevatten over:

- inventarisatie van lijsten met risicosignalen op persoonlijke omgevingen medewerkers.
- inventarisatie van nationaliteit in lijsten met risicosignalen.
- de analyse van inventarisatie van nationaliteit in 900+ applicaties met risicosignalen bij Belastingdienst, Toeslagen en Douane.
- analyse vrijetekstvelden FSV-registraties van toeslagenouders.

² Kamerstukken II 2020/21, 31 066, nr. 920

³ Voorheen team veelplegers.

⁴ Vragen 25 en 26 in Kamerstuk 31066 (2020-21), nr. 710.

- het delen van informatie uit FSV met convenantpartners en met andere partijen.

KPMG-onderzoek

In het najaar van 2020 heeft de Belastingdienst aan KPMG opdracht gegeven onderzoek te doen naar producten die vanuit het voormalige Expertisecentrum Handhaving en Intelligence (EH&I) zijn ondergebracht bij directie Datafundamenten en Analytics (DF&A) en op 1 september 2020 in gebruik waren. Dit onderzoek is op 25 november 2021 aan de Tweede Kamer gestuurd. Met het deelbesluit worden documenten rondom dit onderzoek toegestuurd.

Risico Analyse Model (RAM)

RAM was een applicatie die data uit 72 andere bronnen combineerde. Onder die 72 bronnen waren de Fraude Signalering Voorziening (FSV) en diervoorloper, het dagboek PIT (persoonsgericht intensief toezicht), maar ook informatie van Toeslagen en de Kamer van Koophandel. RAM stelde geautoriseerde gebruikers in staat de resulterende data op te vragen en stelde zowel geautoriseerde als niet-geautoriseerde gebruikers van RAM in staat deze data te analyseren. In een externe analyse van Software Improvement Group uit 2016 (die niet onder het Wob-verzoek valt) wordt gesteld dat RAM werd gebruikt door 125 geautoriseerde gebruikers, waarvan 31 dit dagelijks deden. Diverse directies binnen de Belastingdienst hebben hiermee gewerkt.

Een recente uitvraag wijst uit dat de applicatie RAM na het uitzetten niet is gebruikt (deze is opgeruimd). Wel is (een deel van) RAM-data na het uitzetten beschikbaar geweest in een analyse-omgeving, de IVT-omgeving⁵. Hierin waren ook eerste en tweede nationaliteit (deels gecodeerd) zichtbaar. Deze omgeving was beschikbaar voor minstens twintig medewerkers van verschillende directies. Het gebruik van gegevens in deze omgeving werd gedeeltelijk gelogd. Ook waren er procedurele maatregelen om het gebruik van deze IVT-omgeving beheerst te laten plaatsvinden. Medewerkers hebben aangegeven dat de gegevens in ieder geval zijn gebruikt voor analyses van Algemeen nut beogende instellingen (ANBI's). De autorisaties voor het gebruik van de IVT-omgeving zijn met ingang van 1 januari 2021 ingetrokken. Bij onderzoeken naar de aanwezigheid van gegevens over 1^e en 2^e nationaliteit begin januari 2021 is deze RAM-data ook naar voren gekomen. De data is op dat moment verwijderd. Nader onderzoek van de selecties die hebben plaatsgevonden geeft geen aanwijzingen dat daarbij gebruik gemaakt is van nationaliteit. Ook buiten de IVT omgeving is na mei 2018 nog (beperkt) gebruik gemaakt van RAM-databases. Over deze uitvraag en de resultaten daarvan zijn overigens geen documenten die onder het voorliggende Wob-verzoek vallen.

Er is geen Kamercommunicatie specifiek over RAM geweest, maar de applicatie wordt kort benoemd in bijlagen bij Kamerbrieven, waaronder het rapport van PwC over FSV-Particulieren, dat op 25 januari jl. met de Kamer is gedeeld. Op basis hiervan is de verwachting dat RAM ook in het aankomend rapport over de effecten van FSV-registraties door de directie MKB wordt genoemd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

---

⁵ IVT staat voor Intelligence Voorziening Toezicht

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

RAM

PWC schreef in haar [rapport](#) 'Onderzoek effecten FSV MKB': "Wij bevelen de Belastingdienst aan aanvullend onderzoek naar de werking en effecten van de analyses in RAM en de daaropvolgende selecties uit te voeren."

4. Is het door PWC aanbevolen onderzoek uitgevoerd? Zo ja, wat zijn de resultaten daarvan? Zo nee, waarom niet?

Uit onze informatie blijkt:

- dat RAM (Risiko Analyse Model) werd gebruikt voor het maken van allerlei risicoselecties ten behoeve van toezicht en fraudebestrijding binnen alle directies van de dienst.
- dat deze gegevenswerking in RAM niet gebeurde volgens de eisen van de toen geldende Wet bescherming persoonsgegevens
- dat RAM binnen de Belastingdienst al voor de uitzending van Zembla binnen de dienst werd bekritiseerd omdat het op allerlei manieren data van belastingbetalers aan elkaar koppelde zonder dat werd bijgehouden wie dat gebruikte en wat er met de geproduceerde informatie gebeurde.
- dat er ook zorgen waren over de aan RAM gerelateerde database/applicatie 'Kernsofi', waarin meer dan 300 fiscale gegevens (een ook andere gegevens zoals partnerrelaties, tweede nationaliteit en immigratiedatum) van alle bestaande sofinummers zaten over een periode van zes jaar.
- dat je met zowel RAM als Kernsofi selecties kon exporteren met (persoons)gegevens in bijvoorbeeld .xlsx bestanden (Excel), zonder monitoring of logging.
- dat de database (cq. data) voor het gebruik van RAM op een server buiten de beveiligde omgeving van de Belastingdienst stond en niet beveiligd was
- dat RAM formeel bij het onderdeel MKB hoorde, maar ook op andere plekken binnen de dienst werd gebruikt
- dat - buiten de geautoriseerde medewerkers - hierdoor tientallen tot honderden (en volgens sommigen misschien wel duizenden) medewerkers toegang hadden tot (de analyses en exportfiles van) RAM, en dat dit gebruik niet werd gelogd
- dat RAM vanwege alle bovenstaande elementen als een zeer groot privacy-risico en imagerisico werd gezien, dat autorisaties voor het gebruik ervan deels werden ingetrokken en er in aanloop naar nieuwe wetgeving in 2018 voorbereidingen werden getroffen om het uit te zetten
- dat RAM op 25 mei 2018 (ingang wet AVG) werd uitgezet, maar dat dit voornemen felle discussies opleverde met gebruikers ervan, omdat anders het onderdeel MKB volgens eigen zeggen geen effectief toezicht kon houden. En dat dit honderden miljoenen euro's aan gederfde belastinginkomsten zou betekenen. Ook medewerkers van het CAF-team konden zonder RAM hun werk niet meer doen.
- dat het maken van een AVG-proof extractie uit RAM niet lukte, waardoor er voor noodgevallen een bevroren versie van RAM werd bewaard, die alleen in gevallen van nood mocht worden geraadpleegd.
- dat op 24 mei, 1 dag voor ingaan van de AVG, een werkvoorraad uit RAM werd uitgedraaid voor de teams die ermee werkten.

5. Wensen jullie aanvullingen te geven op bovenstaande feiten?
6. Werd RAM (of een versie van RAM) na 25 mei 2018 nog gebruikt? Zo ja, hoe precies? Zo nee, welke applicatie(s) vervingen RAM?
7. Wat is er gebeurd met Kernsofi? Is het nog gebruikt na 25 mei 2018, of zijn er extracties van aangetroffen op netwerkschrijven of andere plekken?

Er is vóór mei 2018 een PIA (privacy impact assessment) gemaakt van RAM, waaruit onder meer bleek dat de rechtmatigheid, noodzaak, doelbinding en proportionaliteit van de gegevensverwerking niet vastgesteld kon worden. Op 15 mei 2018 vroeg Kamerlid Omtzigt naar alle uitgevoerde PIA's binnen de Belastingdienst. In de lijst die de toenmalige staatssecretaris naar de Kamer stuurde, werd deze PIA niet genoemd.

8. RAM werd binnen de dienst gezien als het belangrijkste risico voor de AVG. Waarom is de PIA naar de RAM niet genoemd in deze lijst?
9. Voorafgaand aan de vragen van Omtzigt was er ook een PIA gemaakt over gegevensuitwisseling in het samenwerkingsverband [iCOV](#). Waarom is deze PIA niet genoemd in de lijst waar Omtzigt om vroeg?
10. Zijn er nog andere PIA's niet genoemd in de lijst die destijds naar de Kamer ging? Zo ja, welke?

In een reactie op het bovengenoemde PWC-rapport gaf Van Rij [op 29 maart 2022](#) een zeer korte omschrijving van de werking van RAM. Daarin meldt hij dat er in 2016 “naar schatting 125 geautoriseerde gebruikers [waren], waarvan 31 dagelijks gebruikmaakten van RAM”. Ook schrijft hij: “In januari 2021 is ontdekt dat (een deel van de) RAM-data na het uitzetten nog beschikbaar is geweest in een analyse-omgeving. Deze omgeving was toegankelijk voor minstens twintig medewerkers van verschillende directies. Ook buiten deze omgeving is na mei 2018 nog (beperkt) gebruik gemaakt van RAM-databases. Dit had niet mogen gebeuren en de autorisaties voor het gebruik van de omgeving zijn in januari 2021 ingetrokken.”

11. Waarom schrijft Van Rij over 125 geautoriseerde gebruikers, terwijl de analyses van RAM veel breder binnen de dienst werden gebruikt?
12. De ‘noodoplossing’ voor RAM, die vanaf 25 mei 2018 RAM tijdelijk moest vervangen, zou maximaal 20 geautoriseerde gebruikers hebben. In 2022 schrijft Van Rij dat het om ‘minstens’ 20 medewerkers gaat, van verschillende directies. Kunnen jullie preciezer aangeven hoeveel mensen direct (via autorisaties) ofwel indirect toegang hadden tot de toepassingen van RAM?
13. Waarom gebruikte Van Rij de term ‘ontdekt’, terwijl het in gebruik houden van een deel van RAM-data een actief en bewust besluit was van de Belastingdienst in mei 2018?
14. Kunnen jullie het gebruik van RAM **binnen de “analyse-omgeving”** door “minstens twintig medewerkers van verschillende directies” nader omschrijven/kwantificeren? Is/was dit gebruik in een beveiligde omgeving, gemonitord en gelogd, en zijn de exportproducten uit RAM allemaal traceerbaar en veiliggesteld? Vond dat gebruik plaats volgens de regels van de AVG?
15. Als RAM in 2018 werd uitgezet, en alleen nog beschikbaar was in “een analyse-omgeving”, hoe kon er dan buiten deze omgeving gebruik worden gemaakt van RAM-databases? Kunnen jullie de term ‘buiten deze omgeving’ nader definiëren? Waar werd er gebruik van gemaakt, en in welke omvang en met welke gevolgen?
16. Kunnen jullie het “(beperkt) gebruik” **buiten de analyse-omgeving** nader omschrijven/kwantificeren? Is/was dit gebruik in een beveiligde omgeving, gemonitord en

gelogd, en zijn de exportproducten uit RAM allemaal traceerbaar en veiliggesteld? Vond dat gebruik volgens de regels van de AVG?

17. Werd RAM (of versies/delen daarvan) na januari 2021 nog gebruikt? Zo ja, hoe en door hoeveel mensen?
18. Wat was de aanleiding om in januari 2021 wél alle autorisaties in te trekken?
19. Werd het “ontdekken” en (weer) intrekken van autorisaties in januari 2021, gezien privacyrisico’s rond het gebruik, toen direct gemeld aan de Kamer? Zo nee, waarom niet?
20. Is de Tweede Kamer voorafgaand aan de brief van 29 maart 2022 (zie link hierboven) ooit over RAM geïnformeerd? Zo ja, kunnen jullie ons verwijzen naar de vindplaatsen daarvan?

Beantwoording vragen RAM

RAM (Risico Analyse Model) was een lokaal ontwikkelde applicatie die eind jaren negentig van de vorige eeuw is ontstaan. RAM is vervolgens geleidelijk uitgebouwd tot een applicatie die een bijdrage leverde aan het informatie gestuurde toezicht. De applicatie werd gebruikt door verschillende doelgroepen ter ondersteuning van het keuzeproces in het toezicht.

RAM was een applicatie die data uit 72 andere (interne- en externe) bronnen combineerde. Bijvoorbeeld informatie van de kamer van Koophandel (externe bron), fiscale informatie uit bronnen zoals Omzetbelasting (OB), de Loonheffing (LH), VPB (VBN), maar ook FSV is op een gegeven moment als bron voor RAM toegevoegd. Er waren 125 medewerkers geautoriseerd voor het maken van analyses via RAM; 31 medewerkers daarvan waren supergebruikers die op dagelijkse basis gebruik maakten van RAM. Met RAM konden, op verzoek, door het combineren van de verschillende bronnen data-analyses gemaakt worden ten behoeve van het keuze proces in toezicht. De resultaten van analyse in RAM konden via Excel gedeeld worden met andere medewerkers. Een fictief voorbeeld van het gebruik van RAM in het kader van het keuzeproces in het toezicht: stel in regio X werd geconstateerd dat bij 3 kapperszaken zwart werd gewerkt. Dit kan een reden zijn om wat breder te kijken naar kapperszaken in de regio omdat bijvoorbeeld wel personeelskosten worden opgevoerd maar niet alle omzet wordt verantwoord. Via RAM kon dan een overzicht (Excel-document) worden gegenereerd van de kapperszaken in de regio met NAW-gegevens, omzet, loonsom en verhouding omzet/loonsom. Op basis van het verkregen overzicht kon dan een keuze worden gemaakt voor het wel/niet houden van toezicht op de geselecteerde kapperszaken. Als de selectie te omvangrijk was of niet voldeed kon een nieuw overzicht in RAM worden gegenereerd o.b.v. een andere selectie dan omzet, loonsom e.d.

In 2017 bleek uit een uitgevoerd Privacy Impact Assessment (PIA) voor het gebruik van RAM dat de werkwijze en inrichting van RAM niet voldeed aan de vereisten van het gegevensbeschermingsrecht. Destijds was de voorloper van de AVG, de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), nog van kracht. Er wordt besloten om RAM uit te faseren. Bij het gaan gelden van de AVG op 25 mei 2018 is RAM “bevroren en dichtgezet”. Dataverversing was niet meer mogelijk en ook kon de database voor het maken van analyses tijdelijk niet meer benaderd worden. Alle exportfaciliteiten zijn op diezelfde datum dichtgezet. Het is in de gegeven termijn niet te reconstrueren waarom de Tweede Kamer niet is geïnformeerd over deze PIA in de door u aangehaalde lijst.

In verband met het uitzetten van RAM is door de Belastingdienst een noodscenario gemaakt waarmee de continuïteit van het toezicht kon worden geborgd tot een vervangende voorziening zou zijn opgeleverd. In verband met het uitzetten van RAM heeft de Belastingdienst besloten een noodvoorziening te treffen in de vorm van een tijdelijke analyse-omgeving waarin AVG conform gewerkt zou kunnen worden.

In 2021 is geconstateerd dat de applicatie RAM na het uitzetten niet meer is gebruikt (deze is opgeruimd). Wel is toen geconstateerd dat (een deel van) RAM-data na het uitzetten beschikbaar geweest is in die analyse-omgeving. Dit was nadrukkelijk niet de bedoeling en daarom is het

verwijderd. In de brief van 10 maart 2022 is de TK geïnformeerd dat een deel van de database RAM tot januari 2021 nog ter beschikking stond; autorisaties van analisten zijn toen ingetrokken waarmee dit niet meer gebruikt kon worden.

Boven vraag 5 geeft u een overzicht van een aantal 'feiten'. Het is in de gegeven tijd niet gelukt hierop te reageren, maar ik wil hierbij wel opmerken dat niet alle feiten kloppen.

De Tweede Kamer is op 10 maart 2022 en 29 maart 2022 geïnformeerd over RAM. In de brief van 29 maart 2022 is ingegaan op het PwC onderzoek naar FSV bij MKB. Hier komt RAM ook aan de orde. PwC heeft de aanbeveling gedaan om aanvullend onderzoek naar de werking en effecten van de analyses in RAM en de daaropvolgende besluiten in het keuze proces en de gevolgen van de keuzes in de heffing uit te voeren. De Belastingdienst moet nog besluiten of dit onderzoek plaats zal vinden. Hier is nog geen beslissing over genomen omdat in het afgelopen jaar in eerste instantie is gekozen voor het herstel van de eventuele gevolgen van een registratie in FSV en onderzoeken hiernaar. Bijvoorbeeld naar het verstrekken van gegevens en verschillende interne onderzoeken naar (mogelijke) effecten van een registratie in FSV.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

**DG Belastingdienst
Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken**

Persoonsgegevens (P-gv.)

nota

Concept beantwoording NRC vragenset 'Datagebruik bij de Belastingdienst'

Datum

12 mei 2023

Notanummer

2023-0000117160

Bijlagen

1. Concept beantwoording vragenset NRC 'Datagebruik bij de BD'

Aanleiding

Met deze nota leggen wij u de antwoorden op de persvragen van NRC rond "Datagebruik bij de Belastingdienst" voor. Op 13-04-2023 heeft NRC in totaal 47 vragen gesteld verdeeld over 8 hoofdthema's. Per nota bent u op 19 april jl. geïnformeerd dat in afstemming tussen uw woordvoerder en NRC is afgesproken dat de beantwoording uiterlijk **maandag 15 mei 2023 om 11.00 uur** aangeleverd wordt. Bijgevoegd treft u de concept beantwoording aan.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de in de bijlage opgenomen beantwoording van de vragen van NRC rond 'Datagebruik bij de Belastingdienst'?

Kernpunten

- De antwoorden hebben betrekking op de volgende thema's:
  1. USB-ontheffingen (3 vragen);
  2. RAM (17 vragen);
  3. Onderzoeken naar applicaties en lijsten (6 vragen);
  4. Burgerverzoeken over lijsten (6 vragen);
  5. Datalekken (1 vraag);
  6. Stand van zaken AVG (9 vragen);
  7. Stand van zaken TSV (4 vragen);
  8. Bereikbaarheid Belastingtelefoon (1 vraag).
- Er is voor gekozen om niet per vraag maar per thema te antwoorden. Dit omdat veel vragen heel specifiek zijn en het binnen het tijdsbestek niet altijd is gelukt antwoorden te krijgen. Op verschillende thema's lopen nog onderzoeken en in een aantal gevallen is gevraagde informatie specifiek dan met de TK gedeeld.
- De beantwoording dient op maandag 15 mei bij NRC te worden aangeleverd. Op dinsdag 16 mei zal een achtergrondgesprek met NRC plaatsvinden met uw woordvoerder en de directie BPZ over de context en lopende processen rond de vragen.

Toelichting

- Zoals reeds in de vorige nota is toegelicht bevat de set complexe vragen en vergt het veel zoekwerk. Ook heeft de beantwoording van enkele vragen vanwege de grote verwevenheid afstemming tussen verschillende directies.

14.05.23

Bespreken

Persoonsgegevens

Maandag 15 mei 11.00 uur

Ma

- Vanaf vraag 4 over het hoofdthema RAM zijn bij enkele vragen punten door NRC als feit gepresenteerd. Niet alle door NRC als feit gepresenteerde punten zijn beoordeeld op juistheid en waar nodig zijn deze weerlegd in de beantwoording. Helaas is het niet mogelijk gebleken om op alle 'feiten' in te gaan. Daarom is een algemene passage toegevoegd aan de tekst over RAM dat niet alle genoemde feiten kloppen.
- Ten aanzien van RAM heeft PwC vorig jaar, bij het onderzoek naar FSV bij MKB, de aanbeveling gedaan om aanvullend onderzoek naar de werking en effecten van de analyses in RAM en de daaropvolgende besluiten in het keuzeprocess en de gevolgen van de keuzes in de heffing uit te voeren. De Belastingdienst moet nog besluiten of dit onderzoek plaats zal vinden. Hier is nog geen beslissing over genomen omdat in het afgelopen jaar in eerste instantie is gekozen voor het herstel van de eventuele gevolgen van een registratie in FSV en onderzoeken hiernaar. Daarnaast wordt op dit moment een kader ontwikkeld wanneer nader onderzoek gewenst is naar zaken uit het verleden.
- U ontvangt voor het zomerreces een nota over of er nader onderzoek gedaan moet worden naar RAM.
- De vragen gaan ook in op het gebruik van Teamcode 88. Zoals eerder aan u toegezegd ontvangt u voor het zomerreces een nota hierover.
- Om te komen tot beantwoording heeft brede afstemming plaatsgevonden met betrokken directies binnen het Kerndepartement en de Belastingdienst.

→ *Wetleg!*

→ *idem*

→ *te vroeg.*

*Waarlijk
planning
en
prioriteit
de jure.*

Communicatie

Uw woordvoerder heeft contact met NRC. Na het aanleveren van de antwoorden op 15 mei zal op 16 mei een achtergrondgesprek gevoerd worden met NRC. De beantwoording verwerkt NRC in een breed artikel. Aansluitend zullen journalisten ons nogmaals om reactie van enkele passages vragen. Ook deze zullen we aan u voorleggen. Dit alles moet leiden tot een artikel in NRC – op basis van de laatst beschikbare informatie verwacht rond zaterdag 20 mei, voorafgaand aan de commissiedebatten Ongekend Onrecht (23 mei) en FSV (25 mei).

Politiek/bestuurlijke context

De beantwoording van de vragen kan voor TK-leden aanleiding zijn voor het extra benadrukken van enkele thema's tijdens de debatten Ongekend Onrecht en FSV.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Onderwerp

Kan de staatssecretaris de Kamer (schriftelijk?) informeren over gebruik van nationaliteit in de analyse omgeving IVT spoor 2 in in het licht van de AVG en algemene beginselen van behoorlijk bestuur? Deze vraag is nog niet gesteld

---

Kern antwoord:

- Ik informeer u hierover graag nader.
- U weet dat er een traject loopt om het gegeven nationaliteit uit de analyse omgeving van de Bd te halen

De dienst maakte tot d.d. 31 december 2020 gebruik van de tijdelijke analyse omgeving 'IVT spoor 2'. Per d.d. 1 januari 2021 is deze omgeving zoals gepland uitgezet.

Op d.d. 8 januari 2021 is geconstateerd dat een nog niet goed opgeschoond RAM extract op de IVT spoor 2 omgeving is aangetroffen. Vervolgens is geconstateerd dat in het bronbestand eerste en tweede nationaliteit aanwezig was.

Er is een eerste onderzoek uitgevoerd. Hierbij de resultaten van het nadere onderzoek Onderzoek o.b.v. query logging wijst uit (21-1-2021) dat alleen false positives zijn waargenomen in de jaren 2019 en 2020.

- Op basis van dit onderzoek is met zekerheid te zeggen dat vanuit de server zijde geen export met

nationaliteit heeft plaatsgevonden uit spoor 2 IVT in de jaren 2019 en 2020.

- In het tweede kwartaal kan ik dan de conclusies hiervan met uw Kamer delen.

Betreft : (Concept memo) omzetten van RAM van Oracle naar Teradata

Hoe verder?

De door de bouwers van RAM aangeleverde bestanden, CSV's, worden nu ingelezen in een, geïsoleerd staande, Oracle database. Met geïsoleerd wordt bedoeld dat Oracle volledig los van de AWS's en Teradata staat. Als de bestanden niet naar Teradata worden gezet is er sprake van een grootschalige kapitaalvernietiging met hiernaast alle frustraties van dien.

Probleem

De ombouw van de RAM datamarts naar een echt strategisch datawarehouse gebaseerd op "bron data" uit het datafundament komt als gevolg allerlei buiten ons om liggende zaken niet op gang. Ook een geleidelijke uitfasering van RAM is op deze manier niet mogelijk. Waarom niet? Als enkele bestanden weggehaald worden, cq niet meer aangeleverd worden, valt de samenhangende structuur uit elkaar.

Waarom overgang naar Teradata?

Als de RAM via een "klap" in een keer overgezet wordt naar Teradata blijft de gehele structuur in tact. Ook de RAM tooling kan, als de juiste koppelingen worden aangemaakt, vooralsnog gewoon blijven bestaan. De flexviewer, gebaseerd op de strak geüniformeerde data kan vooralsnog gewoon blijven bestaan. Ook kan dan door de EHI vol, ook binnen de Teradatabase gebruik worden gemaakt van de, zeer bijzondere, bestanden. Alleen nog niet bekende kansen ontstaan.

Laten verdwijnen van RAM en het voorkomen van kapitaalvernietiging. Hoe?

RAM, aanlevering van de data via ACL/SAS scripts op PPC's, kan gefaseerd uitgefaseerd worden zonder dat de structuur verdwijnt. Hiervoor zijn drie stappen nodig:

Fase 1: het in een "klap", binnen maximaal een maand de gegevens van Oracle naar Teradata brengen

Fase 2: vanuit de bronnen van de EHI, de AWS en Teradata, de CSV/ACL datamarts ombouwen via SAS/Teradata SQL naar Teradata datamarts

Fase 3: vanuit de bronnen van het datafundament, datalagen, de Teradata datamarts bouwen.

Voor een schema zie achterzijde.

Op deze manier krijg je een geleidelijke, zonder dat de gebruiker het echt merkt, ombouw naar datamarts gebouwd met SAS/SQL binnen de Teradata omgeving. Als fase 3 ingaat kunnen, omdat gebruik gemaakt wordt van dezelfde programmeertaal, SAS/SQL, en ook van nagenoeg dezelfde brongegevens de gebouwde datamarts vanuit fase 2 simpel en eenvoudig worden omgezet naar de data die in fase 3 beschikbaar zijn.

Voordelen van deze 3 fase aanpak zijn voor de organisatie groot. Ik noem er een paar niet limitatief

- Geen onrust, lijnen en structuren blijven overeind
- Geen grove kapitaalvernietiging omdat veel hobbels al genomen zijn
- Alle beschikbare tooling, SAS VA etc kan worden ingezet en mee worden geëxperimenteerd.
- Als de datamarts op Teradata staan kunnen ook vanuit deze datamarts verbindingen worden gelegd en kan gebruik gemaakt worden van de rekenkracht van Teradata.
- Kan wellicht, als we het in een soort productiefase kunnen krijgen, ook gebruikt worden voor WDM.

Voorstel

Laat ons organiseren dat we de data van RAM in een klap naar Teradata zetten en regel de noodzakelijke connecties, ODBC koppelingen, waardoor de schermen die gebruikt worden overeind blijven. Zorg dat we data snel omzetten naar Teradata, fase 1, en gelijk aan fase 2 beginnen en indien BCA hier klaar voor is gelijk overgaan naar fase 3.

Oracle

Zonder allerlei onderzoeken etc is RAM ook van de Access omgeving naar Oracle gegaan. Deze overgang was veel complexer dan de overgang van Oracle naar Teradata. Deze overgang is, als je afziet van het gegeven dat door ons gemaakte CSV's aan bepaalde eisen moesten voldoen, goed en snel gegaan. Onze CSV's zijn nu helemaal op orde. Het probleem van de CSV's hebben we nu niet meer.

Schematisch verloop overgangen. We hebben geen last van de verschillende fases.

Fase	Waar staan de data die nodig zijn voor de scripts.	Welke script taal?	Output van script taal?	Welke Database?	Opmerkingen
0 = nu	Data via queries naar Q schijven	ACL	CSV	Oracle	Is situatie nu
1	Data via queries naar Q schijven	ACL	CSV	Teradata	Via big bang
					-Oracle wordt pas uit de lucht gehaald als de Teradata omgeving goed werkt. De koppeling naar Teradata, ODBC koppeling, moet net zoals nu bij Oracle worden geregeld.
					-Volgens de experts van Teradata kunnen via relatief eenvoudige inleesscript de data binnen anderhalve week omgezet worden (Big bang). Testen duurt nog een paar weken.
2	Als we gebruik maken van EHI data				
	Data via:				
	a.queries naar Q schijven	ACL	CSV	Teradata (1)	Maw is fase 0/1
	b.AWS'sen en Teradata EHI	SAS/SQL	rechtstreeks	Teradata (2)	Nieuw
					Ad 1. Scripts worden een voor een omgebouwd naar ad 2.
3	Als datalagen Cyprian/BCA beschikbaar zijn. Dan mogelijk 3 stadia:				
	Data via:				
	a.queries naar Q schijven	ACL	CSV	Teradata (1)	Maw is fase 0/1
	b.AWS'sen en Teradata EHI	SAS/SQL	rechtstreeks	Teradata (2)	Is fase 2
	c.datalagen van Cyprian/BCA	SAS/SQL	rechtstreeks	Teradata (3)	nieuw
					Ad 1. Scripts worden een voor een omgebouwd naar ad 2.
					Ad 2. Databronnen AWS/TD worden vervangen door datalagen BCA
	<p>Geleidelijkheid. Door gebruik te maken van de fases krijg je een geleidelijk verloop van de overgang. Als de data op Teradata staan kunnen we onze CSV scripts uit ACL/SAS geleidelijk een voor een vervangen door data uit de EHI AWS/TD en SAS/SQL scripting. Mochten tussentijds de datalagen beschikbaar zijn dan kunnen, omdat de bronnen van de EHI en de gebruikte script taal (SAS/SQL) hetzelfde is, de in fase 2 gebouwde datamarts op de EHI bronnen een op een omgezet worden naar de datalagen.</p>				

Overzicht strategische verkenning/operationele projecten met data uit ODW_RAM

Het Oracle Data Warehouse RAM, hierna ODW_RAM, is een operationeel datawarehouse. Het afgelopen jaar zijn er zo'n 35.000 opvragen in ODW_RAM gedaan. Omdat de data uit ODW_RAM beschikbaar is voor strategisch en tactisch management en voor operationeel toezicht is het volgende overzicht samengesteld. Hiermee wordt gedeeltelijk inzichtelijk hoe onmisbaar ODW_RAM in onze organisatie is.

Het overzicht bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1.Strategische verkenningen inclusief belang voor Kantoor Buitenland
- 2.Tactische verkenningen
- 3.Operationele projecten
- 4.Uitzetten van ODW_RAM Beelden via de fleXviewbegeleidingsgroep
- 5.Een aantal gebruikers van het ODW_RAM en de fleXviewer geven hun mening

1. Strategische verkenningen inclusief belang voor Kantoor Buitenland

- Rijksbreed project "Verwonderadressen", momenteel mee bezig. In het kader van het project Landelijke aanpak Adreskwaliteit
- "Sport in beeld" met Persoonsgegevens (P-gv.) af maart 2015. Strategische analyse van fiscale risico's in sport, voor Directie MKB
- Effectmeting "VHH verhuurdersheffing", loopt nog. Opdrachtgever Persoonsgegevens Omschrijvingsverzoek: Gegevens ten behoeve van toezicht verhuurderheffing. Indien mogelijk gegevens van toeslagen veredelen met WOZ gegevens 2013 en 2014 en BvR.
- Strategische verkenning "Rijscholen" loopt nog. Opdrachtgever Persoonsgegevens Doel: Ten behoeve van ketenverbetering.
- Probleem en omvangsanalyses t.b.v. keuzes voor mogelijke rekenmodule op website belastingdienst. Met behulp van de gegevens in ODW_RAM zijn wij in staat om binnen 5 dagen voor een breed scala aan onderwerpen inzicht te geven in de omvang van deze onderwerpen (Onder andere: keuze voor bedrijfs of privévermogen van auto's , privé gebruik auto voor de OB, lijfrentes/jaarruimte, middeling, ondernemersaftrekken, werkruimte in woning, ob en zonnepanelen, kleine ondernemers regeling etc)
- Verkennende analyses van doelgroepen in het kader van doelgroep gericht toezicht
- Innovatieve verkennende analyses over de transities van natuurlijke personen tussen P en MKB klein in het kader van het portofolio
- Effectmeting van handhavingsmaatregelen (communicatie brieven)
- Verkennende analyses op familie relaties in samenhang met erfenissen voor erf en schenkrecht.
- Algemene verkenning van beschikbare bronnen en mogelijk interessante data voor het verbeteren van indicatoren voor voorspelmodellen
- Selectie en gebruik van enkele specifieke kolommen zoals beschreven en tijdigheid op ABS data die anders niet of mogelijk te betrekken zijn.
- Inventarisatie bewakings/beveiligingsbedrijven t.b.v. bepalen toezicht op branche, regionaal
- WvA Onderwijs 2008-2012, landelijk
- Nalevingsmeting WvA Onderwijs 2007-2012, Nalevingsmeting 907-120a, landelijk
- Landelijk project OB balansschulden en ander gedrag (spoor 3), balansschulden OB eerder innen landelijk in beeld brengen, landelijk
- Ondernemers in beeld brengen met benoemde specifieke gedragskenmerken rondom de indiening en invulling van aangiften omzetbelasting, landelijk
- HHR Erf en schenk, t.b.v. reductie werkstromen S&S, landelijk
- Subsidiefraude (WBSO,RDA,S&O), landelijk
- Analyse aandachtsgebied Kleinbedrijf, subsegment IBOB en IBOBsemi, t.b.v. inzicht risicogroepen en bepalen handhavingsregie, landelijk
- GBV-bestand, t.b.v. management, behandeling bezwaar/beroep, regionaal
- Indeling Aandachtsgebieden kantoor Hoorn, t.b.v. management, inzicht in werkstromen, regionaal
- Project van Verkoop naar verhuur. De verkenning heeft er toe geleid dat het project daadwerkelijk is opgestart.
- Project wanbetalers (t/m 2014)

Strategische_tactische en operationele belang ODW_RAM

- Landbouw t.b.v. directie MKB
- Rijksmonumentenpanden
- Zeer vermogende personen (t/m 2014)
- Metaalrecycling
- Verkenning digra's
- Greenport t.b.v. directie MKB
- Het ontwikkelen en testen van selectieregels voor de ABS selectiemodule. Op basis van de aangiftegegevens die uit RAM worden gehaald kunnen wij de functionaliteit en effectiviteit van een selectieregels testen
- Het samenstellen van lijsten 'contra-informatie' voor de ABS selectiemodule die niet opgenomen zijn in het reguleren koppelvlak van ABS
- Project Windhapper waarbij entiteiten voor toezicht binnen segment PDB worden geselecteerd
- Project Auto waarbij entiteiten voor toezicht binnen segment MKB worden geselecteerd
- Project Horeca waarbij entiteiten voor toezicht binnen segment MKB worden geselecteerd
- Onlangs is ook een vraag van het Min van Fin mbt zelfstandigenaftrek in combinatie met loon (tegenwoordige en vroegere arbeid) uitgevoerd met RAM en met data AWS. (voor validatie doeleinden) Nagenoeg geen verschillen in de aantallen tussen deze twee datavoorzieningen.

Kantoor Buitenland:

- Regelmatig worden afspraken met andere landen gemaakt m.b.t. loonheffing en premieheffing. Ter voorbereiding van die afspraken leveren wij (meestal onder tijdsdruk) ad hoc de benodigde gegevens op(aantal uitkeringen/pensioenen lijfrentes) . Afgelopen jaar was dat voor België, Duitsland, Uruguay, Aruba,..
De overzichtelijkheid en de snelheid waarbij dat moet gebeuren, kan alleen maar Via ODW_RAM.
- Het laatste jaar is ODW_RAM ook onmisbaar bij het "veredelen" van data die opgeleverd wordt door B/CA.
vb. voor IMB het in kaart brengen van Doelgroepen van belastingplichtigen: Vanuit welke landen worden er aangiften gedaan en welke (P,C of M biljet)
- Voor primair proces van kantoor buitenland : Inhoudingsplichtigen moeten regelmatig aangeschreven worden m.b.t. 30% regeling. Daarvoor moeten de gegevens gekoppeld worden met de gegevens van lokale systeem (OVR) Idem m.b.t. tot LOBU.
- Nu de Online migratie Voorziening (Cappgemini) niet afgemaakt wordt, zal mbt het migratie-proces (Conserverende Aanslagen) nog voor een belangrijk gedeelte op ODW_RAM blijven steunen.

2.Tactische verkenningen

- Inkeerdersproject
- Segmentatie MKB in circa 10 subsegmenten voor het portfolio
- Het testen van nieuwe algoritmes voor risicomodellen
- FD's: Probleem-omvangsanalyses t.b.v. tactische keuzes voor HH regie LTO nu voor LMO (bv ah IH, bezwaarschriften etc)
- FD's: Inzicht geven in omvang werkpakketten voor vraagstuk inrichting accountteams t.b.v. directie MKB
- FD's: analyses t.b.v. kansen voor HT voor LMO(welke FD 's blijven achter bij het aanmelden van convenants klanten)
- Project Beverwijkse Bazaar t.b.v. netwerkanalyse (Gegevensverzameling, analyse), landelijk
- Douane gerelateerde risicoposten bepalen t.b.v. Project Beverwijkse Bazaar, landelijk
- Project Grenzeloos, projectleider Persoonsgegevens samenwerking Douane-Belastingen, landelijk

3. Operationele projecten

- FD's: Ondersteuning operationele uitvoering accountmanagement m.b.v. flexview analysebeelden.
- Ondersteuning integrale klantbehandeling
- inzichten verstrekken voor een breed scala aan onderwerpen/processen (btw fraude, taxi)
- Ook grote delen van info t.b.v. van de handhavingsportfolio komen direct of indirect uit odw/ ODW_RAM
- Selecties van doelgroepen voor MKB en PDB in het kader van doelgroep gericht toezicht
- Genereren van controle cijfers ter validatie van analyses op Teradata data
- Analyse van doelgroep jongeren en vastgoed bezit voor doelgroep gericht toezicht
- Analyse van mijders en windhappers. En hun aanslagen voor doelgroep gericht toezicht
- Overzicht verhoogde vrijstelling schenkbelasting (was er vermogen om vanuit te schenken, en hebben de ontvangers ermee gedaan wat was voorgeschreven)
- Verzoek overzicht verzuimen in MKB over 2013 voor ministerie persoonsgegevens nu mee bezig)
- Verzoek om inzicht inkeerders (vragen vanuit het EHI die zij niet konden oplossen) (zoek ANBI stichtingen, verhuizing bestuurders en dergelijke)
- Tweede verzoek om aanvulling gegevens schenkbelasting
- Allerlei naslagwerken voor project Grote werkgevers (opbrengsten uit CTR)
- Project Lekkerbek (mobiele viskODW_RAMen), toezicht op mobiele viskODW_RAMen , regionaal
- Extra gezinshulp, t.b.v. invullen IH-aangifte 2012, landelijk
- ZZP-controlebestand met indicatoren, t.b.v. management, selectie veldtoets, diverse regio's
- AH-aanslagen betaald zonder bezwaar, t.b.v. management, toezicht, regionaal
- Medicijn- en dieetkosten, t.b.v. invullen IH-aangifte 2013, landelijk
- ZZP-controlebestand met indicatoren Subject 2.0, t.b.v. management, selectie veldtoets, diverse regio's
- Expertsessie accountteam omzetverantwoording en kassasystemen, t.b.v. accountteam, regionaal
- In beeld brengen van alle Fiscale Intermediairs en hun persoonlijke nog openstaande invorderingsschulden, t.b.v. accountteam, regionaal
- In beeld brengen van de klanten van een niet compliant FD'er, t.b.v. accountteam, regionaal
- Extra gezinshulp, t.b.v. ingevulde IH aangifte 2012, landelijk
- Medicijn- en dieetkosten, t.b.v. ingevulde IH aangifte 2013, landelijk
- Korte onderzoeken MKB+, t.b.v. selecties controles, regionaal
- Extra gezinshulp, t.b.v. invullen IH aangifte 2014, landelijk
- Medicijnkosten, t.b.v. invullen IH aangifte 2014, landelijk
- Prostituees en KOR 2014, t.b.v. toezicht, selectie onderzoeken, regionaal
- Zelfstandige aftrek bij starters t.b.v. IH aangifte 2011 t/m 2014
- FSV kan nu worden gebruikt binnen toezicht
- Legio kleine/grotere query's bij de EHI voor ad-hoc beslissingen om informatie, doorlopend
- Coffeeshops en growshops (recente landelijke growshopsacties OM en justitie aan de hand van dit bestand)
- "Info cash Economy", een overzicht van LTO-projecten in 2014 t.b.v. LTO
- Ondersteuning IFB (Internationale Fiscale Behandeling) met behulp van EHI-gegevens
- Query's t.b.v.:
  - veelplegers
  - gefingeerde dienstverbanden uitzendbranche
  - fraude posten vanuit IH
  - alle soorten fraude vanuit IND
  - kennismigranten vanuit IND
  - het van straat halen van criminelen.
  - het onderzoeken van Fiscale dienstverleners
  - uitzetten van controle posten voor het MKB
  - het onderzoek naar ANBI's
  - het uiteenzetten van gemaakte tekening in GRUFF en deze info door ODW_RAM halen in het kader van veelplegers en netwerken
  - van inconsistentie van de polisadministratie van UWV
  - van adhoc actie van FIOD
  - IP adressen onderzoek voor toeslagen
  - verzoeken vanuit het CAV team
  - fraude van Nederlanders vanuit buitenland
  - van het schonen en inzicht (ontbinden van ondernemers) in de KvK

Strategische_tactische en operationele belang ODW_RAM

- anti terrorisme
- box 3 witwassen in samenwerking met de FIOD
- projecten zoals 1 bankrekeningen project
- OZON en analyse van de resultaten. Het OZON project loopt als sinds 2013 en werd steeds weer verlengd. Nu is OZON aan het derde jaar bezig.
- project Van verkoop naar verhuur
- GO Den Haag en Rotterdam
- cijfermatige onderbouwing van handhavingsadviezen
- cijfermatige onderbouwing van uitvoeringsadviezen

4. Uitzetten van ODW_RAM Beelden via de fleXviewbegeleidingsgroep

Door de fleXview groep worden via de fleXviewer "Beelden" uitgeleverd. Deze "Beelden" worden gebruikt om "analyses" te maken.

- Beelden ODW_RAM naar accountmanagers Fiscaal Dienstverlener
Deze beelden worden gebruikt om FD's te duiden en ook hun klanten te beoordelen op de kwaliteit van de ingediende aangifte.
- Beelden ODW_RAM naar Douane
- Presentaties volgen nog bij GO, Fiod, VTA controle

De fleXviewer lijkt, gelet op de hoeveelheid bestanden en gelet op de analysemogelijkheden, van groot belang te zijn voor de integrale klantbehandeling.

5. Supergebruikers en een aantal gebruikers van het ODW_RAM en de fleXviewer geven hun mening

- Het is verbazingwekkend hoe gemakkelijk men denkt zonder ODW_RAM te kunnen. Het gaat jaren duren om dezelfde snelheid en samenhang in de bestanden te krijgen. Eigenlijk is het nieuwe verhaal nu "we maken slimme query's over alle oude bestanden (data laag), zodat het toegankelijk wordt voor weinig kosten". Komt ons in ieder geval heel bekend voor als wij naar het ODW_RAM kijken. Wat ons nog het meeste verbaast, is dat ervan de al bestaande expertise bij de ODW_RAM bouwers geen gebruik wordt gemaakt. Over weinig kosten gesproken. En dan hebben wij het nog niet eens over de ODW_RAM beheerszorg gehad wat een paradepaardje op zich is, en waar menig commercieel bedrijf zijn vingers zou bij af likken als ze het hadden. In onze beleving hadden ze veel beter ODW_RAM verder kunnen laten door ontwikkelen om er een nog betere tool voor de Belastingdienst van te maken.

Daarnaast denken wij dat er nog veel potentie in ODW_RAM aanwezig is voor strategische besluitvorming dat we er nog niet uithalen, omdat we ons nog te veel richten op concrete projecten. Wij denken met name aan het landelijk identificeren van de grootste risicogebieden voor de Belastingdienst. ODW_RAM is erg belangrijk voor de handhaving en zou wat ons betreft op korte termijn verweven moeten worden met de data-fundamenten van BI&A.

- Volgens ons is, de info die momenteel uit ODW_RAM te halen is, onmisbaar voor strategische, tactische en operationele inzichten/ beslissingen.
Wij durven te stellen dat als ODW_RAM er morgen om e.e.a. reden niet meer zou zijn de Belastingdienst in een gigantische impasse terechtkomt.
Wij zien niet op korte termijn gebeuren dat een ander datawarehouse op eenzelfde omvangs- en kwaliteitsniveau (ook qua snelheid van het verkrijgen van inzichten) komt als ODW_RAM. Wij beseffen dat er stromingen zijn die anders beweren. Maar een aantal oude gezegdes zouden in acht genomen moeten worden:
Gooi geen oude schoenen weg voor je nieuwe hebt
The proof of the pudding is in the eating.

Strategische_tactische en operationele belang ODW_RAM

- We hebben al een paar dossiers op fleXviewer niveau opgevraagd en de fleXviewer "lijkt" of blijkt ook bijzonder geschikt om basisinfo te genereren om integrale klantbehandeling vorm te geven. We hebben daarnaast ook in een kleine groep een aantal eenvoudige sjablonen ontwikkeld die moeten gaan leiden tot frequenter gebruik van de fleXviewer door de accountmanagers.
De recente berichten over de ontwikkeling van de dienst passen precies in het straatje van de fleXviewer. Een schil over de bestanden die de gewenste info er uit haalt hoeven we helemaal niet meer te ontwikkelen. Die hebben we namelijk al de fleXviewer. Dit wordt helaas nog lang niet door met name de leidinggevendenden onderkend. Jammer. In ieder geval steeds meer collega's zien de mogelijkheden er van. Ook de vraag waarom kunnen niet meer mensen hierover beschikken hoor ik steeds vaker. Met name bij selecties voor controles is de fleXviewer uitermate geschikt, misschien nog wel meer dan voor de accountmanager. Er zijn ondertussen al diverse fiscaal dienstverleners bij het CAF Team terecht gekomen door het inzicht via de fleXviewer.
- Wat een bak aan informatie. In plaats van alle afzonderlijke systemen te moeten raadplegen heb je nu in één document een overzicht. Ik vind het heel mooi. Voor sommige dingen, bv aangifte IB of Vpb is het overzichtelijker om de systemen zelf te raadplegen, maar het mooie hiervan is dat je al een goede eerste indruk krijgt.
- Ik zie dat jullie een geweldige inspanning hebben geleverd en mooi resultaat hebben neergezet. Dat het naar de stand van de huidige techniek niet het meest optimale is mag duidelijk zijn. Maar de (fiscale) kennis die jullie hebben toegevoegd aan de dataverzameling en de flexibele mogelijkheden voor bevragingen is indrukwekkend.

Ik weet niet of er met iemand binnen de BD is gespard over een toekomstvisie op RAM en/of hoe de nabije toekomst in het kader de Investeringsagenda dit heeft. Ben wel benieuwd!
Vanuit AFB (vooral het vooraan in het ketenproces kunnen detecteren van (voorgenomen) fraude) zie ik voor RAM niet erg veel toegevoegde waarde (actualiteitsvraagstuk). Wel om "fraudefenomenen" in beeld te kunnen brengen nadat is gebleken dat een persoon door een verkeerde voorstelling van de werkelijkheid financieel gewin heeft weten te behalen. Met name om dan te achterhalen hoe dat in zijn werk is gegaan. Wellicht dat wij daar eens gezamenlijk verdere invulling aan kunnen geven.

Daarnaast zou ik graag eens met jullie van gedachten willen wisselen over hoe jullie zien dat e.e.a. wellicht in het kader van de toekomst gemigreerd en/of technisch geoptimaliseerd kan worden, met behoud van de toegevoegde (fiscale) kennis. Niet dat ik vanuit een AFB-positie dat kan regelen maar ik wil wel graag meedenken en waar mogelijk invloed uit oefenen.

- Onderdelen van de projecten steunen op de data die in Ram voorhanden is. Deze data is eenvoudig te benaderen en goed georganiseerd. Er ligt nu een verzoek van Min. van Financiën m.b.t. bijstandgenieters in combinatie met looninkomsten die ook deels met RAM zal worden beantwoord.